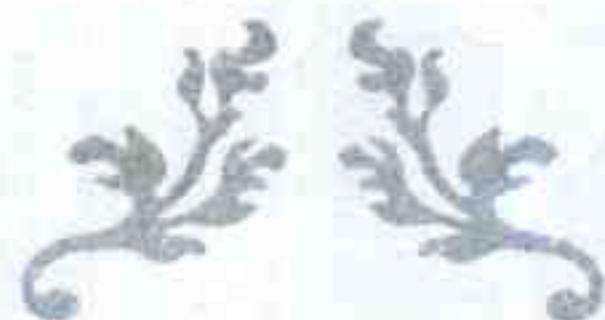

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دانشگاه علامه طباطبائی

برنامه درسی بازنگری شده رشته

تکنولوژی آموزشی

EDUCATIONAL TECHNOLOGY

مقطع دکتری

این برنامه در جلسه شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه مورخ ۱۴۰۲/۲/۱۶ تصویب و جهت اجرا ابلاغ می گردد.

رئيس دانشگاه

دکتر عبدالله معتمدی

* بازنگری برنامه درس

دانشگاه علامه طباطبائی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه علامه طباطبائی

برنامه درسی بازنگری شده رشته

تکنولوژی آموزشی

EDUCATIONAL TECHNOLOGY

مقطع دکتری

تهیه کنندگان

مجری طرح

دکتر اسماعیل زارعی زوارکی ، استاد و مدیرگروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

تیم تخصصی - اصلی طرح

دکتر علی دلاور ، استاد ممتاز گروه سنجش و اندازه گیری دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر داریوش نوروزی ، دانشیار گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر پرویز شریفی درآمدی، استاد گروه روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر حسن رشیدی ، استاد گروه رایانه دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر سید رسول عمادی (ناظر طرح)، دانشیار گروه علوم تربیتی دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

دکتر محسن ایمانی نائینی، دانشیار و مدیر گروه علوم تربیتی دانشگاه تربیت مدرس

دکتر الهام اکبری، استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه تربیت مدرس

دکتر محمد رضا نیلی احمدآبادی ، دانشیار گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر حمید رضا مقامی، استادیار گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر مهدی واحدی، استادیار گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر فاطمه جعفرخانی، استادیار گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر زهرا جامه بزرگ، استادیار گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

نرجس خاتون اویسی، مربی گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

تیم تخصصی - مشورتی طرح در سطح بین المللی

دکتر مهناز معلم، استاد گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه تاوسون آمریکا

دکتر سید احمد رحیمی، استادیار گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه فلوریدا آمریکا

دکتر علیرضا مقدم، استاد یار گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه مموریال کانادا

دکتر کاظم بنی هاشم، استاد یار گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه باز هلند

دکتر سعید پورروستایی اردکانی، استاد یار دانشگاه لینکلن انگلستان

قیم تخصصی - مشورتی طرح در سطح ملی

دکتر خدیجه علی آبادی، دانشیار گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر سیامک رضا مهجور، دانشیار گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر محمد حسن امیرتیموری، استاد یار گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر احمد برجعلی، استاد گروه روانشناسی بالینی و عمومی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر حسن ملکی، استاد گروه مطالعات برنامه درسی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر مصطفی قادری، دانشیار گروه مطالعات برنامه درسی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر علیرضا صادقی، دانشیار گروه مطالعات برنامه درسی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر سعید غیاثی ندوشن، دانشیار گروه مدیریت و برنامه ریزی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر مرتضی طاهری، دانشیار گروه مدیریت و برنامه ریزی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر علی اصغر کیا، استاد گروه روزنامه نگاری دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر کاوہ بازرگان هرنده، استاد یار گروه علوم ارتباطات دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر جواد حاتمی، استاد گروه علوم تربیتی دانشگاه تربیت مدرس

دکتر اسماعیل عظیمی، استاد یار گروه علوم تربیتی دانشگاه تربیت مدرس

دکتر هاشم فردانش، دانشیار گروه علوم تربیتی دانشگاه تربیت مدرس

دکتر عباس بازرگان هرنده، استاد گروه علوم تربیتی دانشگاه تهران

دکتر غلامعلی احمدی، دانشیار گروه علوم تربیتی دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

دکتروشن احمدی، استاد یار گروه علوم تربیتی دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

دکتر حسن رستگارپور، دانشیار گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه خوارزمی

دکتر سید عبدالله قاسم تبار، استاد یار گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه خوارزمی

دکتر یوسف مهدوی نسب، استاد یار گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه خوارزمی

دکتر سعید شاه حسینی، استاد یار گروه علوم تربیتی دانشگاه اراک

دکتر محسن باقری، استاد یار گروه علوم تربیتی دانشگاه اراک

دکتر بهمن یاسبلاغی شراهی، استاد یار گروه علوم تربیتی دانشگاه اراک

دکتر مریم پور جمشیدی، استاد یار گروه علوم تربیتی دانشگاه بوعلی همدان

دکتر اکبر معمنی راد، استاد یار گروه علوم تربیتی دانشگاه بوعلی همدان

دکتر حسین مرادی مخلص، استاد یار گروه علوم تربیتی دانشگاه بوعلی همدان

دکتر حسین زنگنه، استاد یار گروه علوم تربیتی دانشگاه بوعلی همدان

دکتر طالب زندی، استاد یار گروه علوم تربیتی سمت

دکتر امیر مثنوی، استاد یار گروه علوم تربیتی دانشگاه شهید چمران اهواز

دکتر غلامحسین رحیمی دوست، استاد یار گروه علوم تربیتی دانشگاه شهید چمران اهواز

دکتر محمد علی رستمی نژاد، دانشیار گروه علوم تربیتی دانشگاه بیرجند

دکتر اعظم اسفیجانی، استاد یار گروه علوم تربیتی دانشگاه اصفهان

دکتر منیزه هوشمندجا، استاد یار دانشگاه علوم پزشکی مجازی تهران

تیم اجرایی طرح

دکتر احسان طوفانی نژاد ، دانش آموخته رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
دکتر رحیم مرادی ، دانش آموخته رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی و عضو هیات علمی دانشگاه اراک
دکتر ذبیح اللہی ، دانش آموخته رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر رها عابدی ، دانش آموخته رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی
مریم رجبیان ده زیره ، دانشجوی دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی
مریم فلاحتی ، دانشجوی دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی
احمد احمدی ، دانشجوی دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی
محمد تقی زانی ، دانشجوی دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی
فرمند فرزین ، دانشجوی دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

۹

با یاد و خاطرات ماندگار پیشکسوتان رشته تکنولوژی آموزشی ایران، جناب آقای دکتر محمد احديان

۹

سرکار خانم دکتر بی بی عشرت زمانی .

جدول تغییرات

ردیف	در برنامه قبلی	در برنامه بازنگری شده
۱	آموزش از راه دور با تأکید بر آموزش الکترونیکی	رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی
۲	طراحی محیط ها و تجارب یادگیری	طراحی محیط های یادگیری تلفیقی
۳	کاربرد روش های تحقیق آمیخته در تکنولوژی آموزشی	روش تحقیق آمیخته در تکنولوژی آموزشی
۴	طراحی آموزشی مبتنی بر وب	طراحی آموزشی مبتنی بر وب
۵	شبیه سازی های آموزشی	شبیه سازی ها و بازی های تدریس و یادگیری
۶	طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی	طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی
۷	کاربرد تکنولوژی آموزشی در آموزش ویژه	کاربرد تکنولوژی آموزشی در آموزش ویژه
۸	سمینار در مورد آخرین مباحث تکنولوژی آموزشی	سمینار در نوآوری ها و تکنولوژی های نوین آموزشی
۹	کارورزی در تکنولوژی آموزشی	کارورزی و کارآفرینی در تکنولوژی آموزشی
۱۰	.....	فلسفه و اخلاق تکنولوژی
۱۱	.....	سنجهش یادگیری و ارزشیابی آموزشی
۱۲	.....	فناوری بهبود عملکرد

* بازنگری برنامه درسی *

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه

برنامه درسی حاضر برای رشته تکنولوژی آموزشی^۱ در دوره دکتری جهت اجرا در دانشگاه علامه طباطبائی و در صورت احراز شرایط لازم در سایر دانشگاه های کشور طراحی و تدوین شده است. همچنین این برنامه درسی در قالب طرح بازنگری برنامه های درسی مصوبه شورای محترم برنامه ریزی درسی دانشگاه علامه طباطبائی با عنوان: "بازنگری برنامه درسی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی" و با حمایت مالی این دانشگاه در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ در گروه تکنولوژی آموزشی انجام شده است.^۲

برنامه درسی دوره دکتری تکنولوژی آموزشی برای اولین بار در ایران توسط مجری طرح حاضر و با همکاری کلیه اعضاي محترم علمی گروه آموزشی تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی و همچنین تعدادی از گروه های آموزشی مجری رشته تکنولوژی آموزشی در سایر دانشگاه های کشور در قالب طرح پژوهشی و با حمایت مالی دانشگاه علامه طباطبائی در سال ۱۳۸۵ طراحی و تدوین گردید. برنامه درسی مذکور در تاریخ ۸۶۰۴/۲۷ در شورای دانشگاه علامه طباطبائی و سپس در تاریخ ۸۷۰۳/۰۴ در شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به تصویب رسید. برنامه مذکور از مهر ماه ۱۳۸۸ با پذیرش دانشجو برای اولین بار در ایران و فقط توسط دانشگاه علامه طباطبائی اجرا گردید. با عنایت به گذشت بیش از ۱۵ سال از تدوین برنامه درسی مذکور، بازنگری آن از اهمیت خاصی برخوردار است.

به ویژه با ظهور رویکردها، نظریه ها و فناوری های جدید در سطح بین المللی در رشته تکنولوژی آموزشی از یک سو و سطح نیازهای کشور از سوی دیگر و همچنین دریافت بازخوردهایی از استادان، مدرسان و دانشجویان دوره مذکور، بازنگری را لازم و ضروری می نماید. بنابر این بازنگری در ابعاد اهداف دوره، عنوان دوره، سرفصل دروس، منابع و شیوه اجرا با بهره گیری از تجارب ملی و بین المللی در قالب یک تیم تخصصی صورت گرفت. به نظر می رسد برنامه درسی بازنگری شده در مقایسه با نسخه برنامه های درسی قبلی از ظرفیت های نوآوری و تحول افریتی بسیار مناسبی در رشته برخوردار است.

رسالت اجتماعی رشته تکنولوژی آموزشی

رشته تکنولوژی آموزشی به مطالعه و کاربرد اخلاقی نظریه ها و فناوری های نوین برای بهبود فرایند آموزش و یادگیری می پردازد. این رشته همچنین طراحی و توسعه سیستم های آموزشی، نرم افزارهای آموزشی، فناوری های ارتباطی، رسانه های آموزشی، روش های سنجش و ارزشیابی عملکرد را مورد توجه قرار می دهد. بنابراین رسالت مهم اجتماعی رشته تکنولوژی آموزشی تسهیل گری و بهبود فرایند آموزش، تدریس و یادگیری و همچنین ایجاد فرصت های بیشتر برای دسترسی به آموزش و کمک به تحقق عدالت آموزشی است. رشته مذکور از ظرفیت های بسیار خوبی برای بهبود فرایند آموزش و یادگیری در سطوح مختلف اعم از آموزش عمومی، آموزش عالی و آموزش حرفه ای برای افراد عادی و افراد با نیازهای ویژه برخوردار است.

۱. Educational Technolog

۱. بازنگری برنامه درسی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی، قرارداد شماره ۱/۳/۶۴۷۵ مورخ ۱۴۰۰/۹/۲، مجری طرح: اسماعیل زارعی زوارکی، استاد و مدیر گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی.

نسبت برنامه درسی دکتری رشته تکنولوژی آموزشی با تحول در علوم انسانی

یکی از جنبه های مهم و اساسی تحول در علوم انسانی، بازنگری در برنامه های درسی است. شاید بتوان گفت که وجه عملی تحول در علوم انسانی به نوعی با بازنگری برنامه های درسی پیوند خورده است. چنانچه بتوانیم در برنامه های درسی علوم انسانی تغییراتی انجام دهیم که منجر به غنی سازی آن در راستای تعالی انسانی شود به اهداف تحول دست یافته ایم. بازنگری برنامه درسی دکتری رشته تکنولوژی آموزشی در راستای "برنامه راهبردی دانشگاه علامه طباطبائی در افق ۱۴۰۵" و همچنین بر اساس "برنامه های عملیاتی گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی در افق ۱۴۰۵" و در قالب طرح بازنگری برنامه های درسی مصوب شورای محترم برنامه ریزی درسی دانشگاه علامه طباطبائی با عنوان: "بازنگری برنامه درسی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی" و با حمایت مالی این دانشگاه در سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰ در گروه تکنولوژی آموزشی انجام شده است. با توجه به اینکه رشته تکنولوژی آموزشی با سایر رشته های علوم انسانی دارای تعامل است، لذا می تواند نقش مهمی در تحول آفرینی در حوزه آموزش، تدریس و یادگیری سایر علوم انسانی نیز ایفا کند. برنامه درسی بازنگری شده حاضر بر اساس شاخص های روز آمدی، کارآمدی، بومی سازی و همچنین با رعایت موازین اسلامی در راستای غنی سازی دانش بشری در این رشته علمی بسیار مهم و کاربردی با بهره گیری از تیم تخصصی اصلی، مشورتی و اجرایی به انجام رسیده است.

روش شناسی و مراحل بازنگری برنامه درسی دکتری رشته تکنولوژی آموزشی

برای بازنگری برنامه درسی دکتری رشته تکنولوژی آموزشی از روش های تحقیق کیفی استفاده شد. در این میان بهره گیری از روش تطبیقی جرج بردن^۱ بسیار کمک کننده بود. شناسایی مسئله، تعیین هدف، جمع آوری داده ها، تحلیل دادها، ارائه نتایج، نتیجه گیری و تبیین مجدد نتایج از مراحل اساسی روش جرج بردن است که در بازنگری برنامه درسی مذکور مورد استفاده قرار گرفت. در فرایند بازنگری برنامه درسی مذکور، با بهره گیری از مطالعه تطبیقی، مراحل زیر انجام شده است:

۱. طرح ضرورت بازنگری برنامه درسی دوره دکتری فعلی رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی در گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی و تصویب آن در گروه
۲. تهیه پروپوزال بازنگری برنامه درسی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی در گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی و تصویب آن در گروه

۱. Jorg Berendy

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۹

۳. تصویب پروپوزال بازنگری برنامه درسی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی در کمیته تخصصی

برنامه ریزی درسی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی

۴. تصویب پروپوزال بازنگری برنامه درسی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی در کمیته تخصصی

برنامه ریزی درسی دانشگاه علامه طباطبائی

۵. تشکیل تیم تخصصی اصلی ، تیم تخصصی مشورتی در سطح ملی و بین المللی و تیم اجرایی بازنگری برنامه درسی دوره

دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی بر اساس چارچوب مصوب وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری و شیوه

نامه بازنگری برنامه های درسی دانشگاه علامه طباطبائی به تعداد ۶۱ نفر

۶. ترسیم چارچوب ، چگونگی و مراحل انجام بازنگری برنامه درسی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

با بهره گیری از نظر تخصصی و مشورتی همکاران محترم اصلی و مشورتی طرح

۷. بررسی و تحلیل برنامه های درسی فعلی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی ایران در دو دانشگاه علامه طباطبائی و دانشگاه

تربیت مدرس

۸. بررسی و تحلیل برنامه های درسی فعلی دوره کارشناسی ارشد رشته تکنولوژی آموزشی ایران در دانشگاه علامه طباطبائی و

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۹. بررسی و تحلیل برنامه درسی فعلی دوره کارشناسی ارشد رشته تکنولوژی آموزشی با گرایش آموزش افراد با نیازهای ویژه

در دانشگاه علامه طباطبائی و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱۰. بررسی و تحلیل برنامه درسی فعلی دوره کارشناسی ارشد رشته تکنولوژی آموزشی در آموزش پزشکی ایران در دانشگاه های

علوم پزشکی و وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

۱۱. بررسی و تحلیل برنامه درسی فعلی دوره کارشناسی علوم تربیتی با زمینه تکنولوژی آموزشی ایران در دانشگاه علامه طباطبائی

و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱۲. بررسی و تحلیل برنامه درسی فعلی دوره کاردانی حرفه ای تکنولوژی آموزشی ایران در دانشگاه جامع علمی کاربردی و وزارت

علوم، تحقیقات و فناوری

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۱۰

۱۳. بررسی و تحلیل برنامه های درسی فعلی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی در سطح جهانی در پنج دانشگاه ایندیانا، کلگری، اوهایو، هوستون و تگزاس از سایت دانشگاه های مذکور با هدف مقایسه برنامه های درسی فعلی آنها با برنامه های درسی ۱۵ سال پیش که در طراحی اولیه رشته تکنولوژی آموزشی در ایران مورد استفاده قرار گرفته بود.

۱۴. بررسی و تحلیل برنامه های درسی فعلی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی در سطح جهانی از کشورهای آمریکا، کانادا، استرالیا، چین، قبرس، فرانسه، آلمان، هنگ کنگ، هند، نیوزلند، هلند، روسیه، سنگاپور، کره جنوبی، اسپانیا، سوئیس، تایوان، تایلند، ترکیه و انگلستان بر اساس سایت انجمن فناوری و ارتباطات آموزشی به عنوان معتبرترین منبع علمی در رشته تکنولوژی آموزشی در سطح بین المللی. این بررسی در دو سطح زیر انجام شد:

الف. مطالعه و بررسی کلیه لینک های برنامه درسی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه ها از سایت علمی مذکور

ب. انتخاب هدفمند دانشگاه های زیر و تحلیل برنامه های درسی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی آنها :

دانشگاه های ایندیانا، تگزاس، هوستون، تاؤسون، فلوریدا، کلگری، سیدنی، منچستر، رُنو، انسٹیتو و دانشگاه چین و دانشگاه آنکارا.

۱۵. بررسی و تحلیل تجرب شخاصی مجری طرح بازنگری در سطح ملی و بین المللی شامل:

(الف) در سطح ملی:

✓ تدریس و تحقیق بیش از دو دهه در رشته تکنولوژی آموزشی در دانشگاه علامه طباطبائی و سایر دانشگاه های مجری رشته تکنولوژی آموزشی در دوره های تحصیلات تکمیلی

✓ طراحی و اجرای دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی در دانشگاه علامه طباطبائی برای اولین بار در ایران با فارغ التحصیل کردن بیش از ۵۰ دانشجوی دکتری

✓ بازنگری دوره کارشناسی ارشد رشته تکنولوژی آموزشی در دانشگاه علامه طباطبائی برای اولین بار در ایران

✓ همکاری در طرح بازنگری دوره کارشناسی ارشد رشته تکنولوژی آموزشی در دانشگاه علامه طباطبائی برای دومین بار در ایران

✓ طراحی برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تکنولوژی آموزشی با گرایش آموزش افراد با نیازهای ویژه ایران در دانشگاه علامه طباطبائی

✓ طراحی برنامه درسی فعلی دوره کارشناسی علوم تربیتی با زمینه تکنولوژی آموزشی ایران در دانشگاه علامه طباطبائی

(ب) در سطح بین المللی:

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۱۱

- ✓ تجربه چهار ساله دانشجویی دوره دکتری در دانشگاه پنجاب کشور هند به عنوان دانشجوی دارای بورسیه تحصیلی و دستیار پژوهش در رشته علوم تربیتی با گرایش تکنولوژی آموزشی
- ✓ تجربه دو ساله دوره فرصت مطالعاتی در دانشگاه ژنو کشور سوئیس در رشته تکنولوژی آموزشی و آموزش ویژه
۱۶. بررسی و تحلیل مصاحبه‌ها و گفتگوهای رسمی و غیررسمی با برخی از استادان و پژوهشگران داخلی و خارجی
۱۷. بررسی و تحلیل مصاحبه‌ها و گفتگوهای رسمی و غیررسمی با برخی از اعضای هیات علمی و اداری گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی
۱۸. بررسی و تحلیل مصاحبه‌ها و گفتگوهای رسمی و غیررسمی با برخی از دانشجویان دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی
۱۹. بررسی و تحلیل مصاحبه‌ها و گفتگوهای رسمی و غیررسمی با برخی از فارغ التحصیلان دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی
۲۰. بررسی و تحلیل بازخوردهای دانشجویان دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی در سال‌های مختلف به عنوان مدیر گروه
۲۱. بررسی و تحلیل بازخوردهای انجمن علمی - دانشجویی رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی در سال‌های مختلف به عنوان مدیر گروه
۲۲. بررسی و تحلیل بازخوردهای اعضای هیات علمی گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی در سال‌های مختلف به عنوان مدیر گروه
۲۳. بررسی و تحلیل بازخوردهای دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی در سال‌های مختلف به عنوان مدیر گروه
۲۴. بررسی و تحلیل بازخوردهای دانشگاه علامه طباطبائی در سال‌های مختلف به عنوان مدیر گروه
۲۵. بررسی و تحلیل طرح درس اعضای هیات علمی گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی در سال‌های مختلف به عنوان مدیر گروه به ویژه در دو سال اخیر

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۱۲

۲۶. بررسی و تحلیل پیام‌های رسمی تیم تخصصی و مشورتی طرح بازنگری برنامه درسی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی
دانشگاه علامه طباطبائی در مرحله قبل از بازنگری به منظور ارائه رهنمودهای کلی در خصوص ضرورت دوره، اهداف دوره، عنوانین
دورس دوره، سرفصل دروس، منابع و شیوه اجرا

۲۷. بررسی و تحلیل پیام‌های رسمی تیم تخصصی و مشورتی طرح بازنگری برنامه درسی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی
دانشگاه علامه طباطبائی در مرحله بعد از بازنگری به منظور ارائه رهنمودها و پیشنهادهای اصلاحی برای تکمیل و غنی‌سازی
احتمالی برنامه درسی بازنگری شده

۲۸. بررسی، تشریح و تبیین طرح بازنگری برنامه درسی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی در گروه
آموزشی تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی و تصویب آن

۲۹. بررسی، تشریح و تبیین طرح بازنگری برنامه درسی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی در کمیته
تخصصی برنامه ریزی درسی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی و تصویب آن

۳۰. بررسی، تشریح و تبیین طرح بازنگری برنامه درسی دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی در کمیته
تخصصی برنامه ریزی درسی دانشگاه علامه طباطبائی و تصویب آن

ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف

در آخرین تعریف از تکنولوژی آموزشی که در سال ۲۰۲۲ توسط انجمن تکنولوژی و ارتباطات آموزشی^۱ ارائه شده است، تکنولوژی آموزشی
عبارت است از "مطالعه و کاربرد اخلاقی نظریه، تحقیق و بهترین شیوه‌ها برای پیشبرد دانش و همچنین میانجی‌گری و پیمود یادگیری و
عملکرد از طریق طراحی راهبردی، مدیریت و اجرای فرآیندها و منابع آموزشی و یادگیری". چیزی که از این تعریف و تعاریف دیگر ارائه
شده از تکنولوژی آموزشی می‌توان استنباط کرد این است که این رشته دارای محورهای مطالعاتی و حرفه‌ای و همچنین ابعاد مختلف در
حوزه آموزش و یادگیری است. محورهایی نظیر طراحی، توسعه، تولید، اجرا، مدیریت و پشتیبانی، سنجش و ارزشیابی و ابعادی نظیر حل
مساله، ساخت افزار و نرم افزار است.

فرایند آموزش و یادگیری نیز حوزه‌های آموزش عادی، آموزش ویژه، کارآموزی سازمانی، آموزش بزرگسال، یادگیری مداوم و مدام‌العمر و
توسعه حرفه‌ای در دوره‌های پیش‌دبستانی تا دیپلم و همچنین آموزش عالی و آموزش سازمانی را در بر می‌گیرد. توجه به کلید واژه " کاربرد اخلاقی " در تعریف جدید تکنولوژی آموزشی حائز اهمیت است. چراکه کاربرد اخلاقی را برای موفقیت حرفه‌ای ضروری می‌داند،
زیرا بدون توجه به ملاحظات اخلاقی، موفقیت در فرایند آموزش و یادگیری امکان پذیر نیست.

۱. Association for Educational Communications and Technology (AECT)

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۱۳

با بررسی تجارب بین المللی رشته تکنولوژی آموزشی در دوره دکتری، مشاهده می شود که این رشته تحصیلی با عنوانین تکنولوژی آموزشی، تکنولوژی سیستم های آموزشی، طراحی و تکنولوژی آموزشی، و برنامه درسی و آموزش با تاکید بر یادگیری، طراحی و تکنولوژی ارائه می گردد. همچنین از نظر شیوه برگزاری دوره به صورت مبتنی بر درس^۱ و مبتنی بر رساله پژوهشی^۲ برگزار شده و در سال های اخیر از نظر شیوه ارائه دوره به صورت اتفاقی: چهروه به چهره و آنلاین^۳ ارائه می گردد. در شیوه ارائه تلفیقی، انعطاف پذیری و مفروض به صرفه بودن برگزاری دوره مورد تاکید است. توجه به دروس کارورزی، کارآفرینی، نوآوری و فناوری های نوین، طراحی محیط های یادگیری تلفیقی، فناوری های توانمند ساز برای یادگیرندگان با نیازهای ویژه، و فلسفه و اخلاق تکنولوژی در برنامه های درسی دانشگاه های معتبر مجری رشته تکنولوژی آموزشی در دوره دکتری مشاهده می شود.

با عنایت به اینکه برنامه درسی فعلی دوره دکتری تکنولوژی آموزشی برای اولین بار در ایران توسط مجری طرح حاضر در قالب طرح پژوهشی و با حمایت مالی دانشگاه علامه طباطبائی در سال ۱۳۸۵ طراحی و تدوین گردیده و بیش از ۱۵ سال از تدوین برنامه درسی مذکور سپری شده است، بازنگری آن از اهمیت خاصی برخوردار است. به ویژه با ظهور فناوری های جدید در سطح بین المللی در رشته تکنولوژی آموزشی از یک سو و سطح نیازهای کشور از سوی دیگر و همچنین دریافت بازخوردهایی از مدرسان و دانشجویان دوره مذکور، بازنگری را لازم و ضروری می نماید. بنابر این هدف اساسی بازنگری در برنامه درسی فعلی رشته تکنولوژی آموزشی در دوره دکتری، بازنگری در ابعاد اهداف دوره، عنوانین دروس، سرفصل دروس، منابع دروس و شیوه برگزاری و نحوه ارائه دوره با بهره گیری از تجارب ملی و بین المللی است.

پ) ضرورت و اهمیت

با عنایت به اینکه بیش از ۱۵ سال از تدوین برنامه درسی فعلی دوره دکتری تکنولوژی آموزشی سپری شده است، بازنگری آن از اهمیت خاصی برخوردار است. همچنین از یک سو در سال های اخیر برنامه های درسی مختلفی در ایران در رشته تکنولوژی آموزشی از دوره کاردانی تا کارشناسی ارشد طراحی و تدوین شده و یا مورد بازنگری مکرر قرار گرفته است و از سوی دیگر نوآوری ها و فناوری های جدیدی در سطح بین المللی در رشته تکنولوژی آموزشی ظهور یافته است که فرایند آموزش، تدریس و یادگیری را تحت تاثیر قرار داده است. بعلاوه شرایط بحران ناشی از بیماری کرونا در دو سال اخیر و سایر حوادث طبیعی و غیر طبیعی که در حال رخداد است، ضرورت ها و نیازهای جدیدی را برای نظام های آموزشی و یادگیری در سطح ملی و بین المللی به همراه داشته است. البته توجه به استانداردهای لازم برای بازنگری برنامه های درسی تدوین شده نیز در این راستا حائز اهمیت است. بنابر این ضرورت دارد تا برنامه درسی فعلی رشته تکنولوژی آموزشی در دوره دکتری، در ابعاد اهداف دوره، عنوانین دروس، سرفصل دروس، منابع دروس و شیوه برگزاری و نحوه ارائه دوره با بهره گیری از تجارب ملی و بین المللی مورد بازنگری قرار گیرد.

۱. Course-Based

۲. Thesis-Based

۳.) Blended Delivery: Face to Face and Online

جدول (۱)- توزیع واحدها

تعداد واحد	نوع دروس
۰	دروس عمومی
۰	دروس پایه
۱۶	دروس تخصصی الزامی
۲	دروس تخصصی اختیاری
۱۸	رساله / پایان نامه
۳۶	جمع

توجه: دانشجو از میان چهار درس تخصصی اختیاری به ارزش ۸ واحد درسی که در برنامه درسی پیش بینی شده است، یک درس ۲ واحدی را انتخاب کرده و خواهد گذراند.

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش آموختگان

براساس پژوهش ریتز هوپت (۲۰۱۸)^۱، دانش، مهارت‌ها و توانایی‌های مورد نیاز تکنولوژیست آموزشی به شرح زیر است:

جدول (۳): مهارت‌ها، توانمندی‌ها و شایستگی‌های ویژه تکنولوژیست آموزشی

دروس مرتبط	مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه		
	مهارت	توانایی	دانش
(۱) شبیه سازی ها و بازی های برای تدریس و یادگیری (۲) طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی (۳) کاربرد تکنولوژی آموزشی در آموزش ویژه	مهارت کار با نرم افزارهای تالیفی، مهارت های ارتباطات و برنامه نویسی	توانایی تولید محتوا	نرم افزارهای تولید محتوا
(۱) رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی (۲) طراحی محیط های یادگیری تلفیقی (۳) روش تحقیق آمیخته در تکنولوژی آموزشی (۴) کاربرد تکنولوژی آموزشی در آموزش ویژه	مهارت های طراحی، تدریس و پژوهش	فناوری عملکرد انسانی با استفاده از نظریه های یادگیری	نظریه های یادگیری، تحلیل و طراحی راهبردی

۱. Ritzhaupt, A. D., Martin, F., Pastore, R., & Kang, Y. (2018). Development and validation of the educational technologist competencies survey (ETCS): Knowledge, skills, and abilities. *Journal of Computing in Higher Education*, 30(1), 2-22.

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۱۵

(۱) فناوری بهبود عملکرد (۲) روش تحقیق آمیخته در تکنولوژی آموزشی (۳) سنجش یادگیری و ارزشیابی آموزشی	مهارت‌های جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل و قضاوت	کاربرد تکنیک‌های سنجش، ارزشیابی و تدریس	مباحث سنجش در تکنولوژی آموزشی و ارزشیابی فناوری
(۱) فلسفه و اخلاق تکنولوژی (۲) سنجش یادگیری و ارزشیابی آموزشی (۳) رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی	مهارت‌های تدوین محتوا براساس استاندارد	تدوین استانداردهای برنامه درسی	برنامه درسی در فضای مجازی، فرصت‌ها و چالش‌ها
(۱) طراحی و تولید چند رسانه‌ای های آموزشی (۲) کاربرد تکنولوژی آموزشی در آموزش ویژه (۳) فناوری بهبود عملکرد	مدیریت دوره‌های آموزشی و مهارت‌های کامپیوتری مرتبط با سیستم مدیریت یادگیری	کاربرد سامانه‌های مدیریت یادگیری	سیستم مدیریت یادگیری و نرم افزاهای مرتبط
(۱) طراحی محیط‌های یادگیری تلفیقی (۲) طراحی آموزشی مبتنی بر وب (۳) رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی (۴) کاربرد تکنولوژی آموزشی در آموزش ویژه	مهارت در طراحی محیط‌های یادگیری تلفیقی	توانایی طراحی محیط‌های یادگیری	رویکردها و الگوهای طراحی محیط‌های یادگیری
(۱) طراحی و تولید چند رسانه‌ای های آموزشی (۲) شبیه‌سازی‌ها و بازی‌ها برای تدریس و یادگیری (۳) طراحی محیط‌های یادگیری تلفیقی (۴) طراحی آموزشی مبتنی بر وب	مهارت کار با سیستم‌های مدیریت یادگیری و تولید محتواهای الکترونیکی	توانایی طراحی در محیط‌های یادگیری و تولید محتواهای الکترونیکی	سیستم‌های مدیریت محتواهای یادگیری
(۱) کارورزی و کارآفرینی در تکنولوژی آموزشی (۲) سمینار در نوآوری‌ها و تکنولوژی‌های نوین آموزشی	مهارت در اجرای مدل‌های مرتبط با مدیریت پژوهه	توانایی ارتباطی، مدیریتی و تصمیم‌گیری	مدیریت پژوهه

جدول (۴): مهارت‌ها، توانمندی‌ها و شایستگی‌های عمومی تکنولوژیست آموزشی

دروس مرتبط	مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی
۱) کارورزی و کارآفرینی در تکنولوژی آموزشی ۲) سمینار در نوآوری‌ها و تکنولوژی‌های نوین آموزشی ۳) طراحی و تولید چند رسانه‌ای‌های آموزشی	خلاقیت و نوآوری
۱) کاربرد تکنولوژی آموزشی در آموزش ویژه ۲) طراحی محیط‌های یادگیری تلفیقی ۳) فلسفه و اخلاق تکنولوژی	مهارت‌های ارتباطی
۱) فناوری بهبود عملکرد ۲) روش تحقیق آمیخته در تکنولوژی آموزشی ۳) سنجش یادگیری و ارزشیابی آموزشی	تصمیم‌گیری منطقی
۱) کاربرد تکنولوژی آموزشی در آموزش ویژه ۲) رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی ۳) شبیه‌سازی‌ها و بازی‌ها برای تدریس و یادگیری	توانمندی حل مسئله
۱) طراحی محیط‌های یادگیری تلفیقی ۲) طراحی آموزشی مبتنی بر وب ۳) رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی	تفکر سیستمی و تفکر طراحی

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

شرایط پذیرش دانشجو در در دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی براساس ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ایران است. از میان داوطلبان آزمون سراسری دکتری و براساس نتایج آزمون و مصاحبه تخصصی، دانشجویان وارد دوره دکتری تکنولوژی آموزشی می‌شوند. مواد و ضرایب امتحانی به قرار زیر است:

ضریب ۳	۱) مبانی نظری و عملی تکنولوژی آموزشی
ضریب ۳	۲) تلفیق فناوری‌های توین در برنامه درسی
ضریب ۳	۳) طراحی آموزشی و محیط‌های یادگیری
ضریب ۲	۴) متون تخصصی تکنولوژی آموزشی به زبان انگلیسی
ضریب ۲	۵) روش‌های تحقیق در تکنولوژی آموزشی

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۱۷

پیشنهاد می شود به منظور حفظ و ارتقای کیفیت دانش آموختگان رشته تکنولوژی آموزشی در دوره دکتری، فقط دانش آموختگان رشته های پیشنهادی زیر مجوز شرکت در آزمون و ورود به دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی را داشته باشند:

- ۱) دانش آموختگان کارشناسی ارشد رشته تکنولوژی آموزشی
۲. دانش آموختگان کارشناسی ارشد رشته تکنولوژی آموزشی با گرایش آموزش افراد با نیازهای ویژه
- ۳) دانش آموختگان کارشناسی ارشد کلیه گرایش های رشته علوم تربیتی

توجه: دانشجویانی که خارج از رشته تکنولوژی آموزشی و گرایش های مربوطه وارد دوره دکتری رشته تکنولوژی آموزشی می شوند، ملزم به گذراندن درس مبانی نظری و عملی تکنولوژی آموزشی به ارزش ۲ واحد درسی به عنوان درس چهارمی با دانشجویان دوره کارشناسی ارشد در گروه آموزشی خود هستند. کسب نمره قبولی بر اساس آیین نامه های مربوطه الزامی است.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

***بازنگری برنامه درسی**

دانشکده علوم رسانه‌ی اسلامی

جدول (۱) – عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اسلامی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد				عنوان نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	جمع	عملی	
۱	رویکرد پادگیری و تدریس تطبیقی	۲	۲	۰	۰	۲	۳۲
۲	روش تحقیق امیخته در تکنولوژی آموزشی	۱۶	۱	۱	۱	۱	۳۲
۳	طرایحی آموزشی مبتنی بر وب	۱۶	۱	۱	۱	۲	۳۲
۴	طرایحی محیط های پادگیری تطبیقی	۲	۰	۰	۰	۲	۳۲
۵	تبیه سازی ها و بازی ها برای تدریس و پادگیری	۱۶	۱	۱	۱	۲	۳۲
۶	طرایحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی	۱۶	۱	۱	۱	۲	۳۲
۷	کاربرد تکنولوژی آموزشی در آموزش و پرورش	۱۶	۱	۱	۱	۲	۳۲
۸	کاروزی و کارآفرینی در تکنولوژی آموزشی	۲	۰	۰	۰	۲	۱۲۸
در ترم سوم از لایه شود.							

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد				تعداد ساعات	پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	جمع	عملی		
۱	فلسفه و اخلاق تکنولوژی	۲	۲	۰	۲	۰	۳۲	عملی نظری
۲	سنجش یادگیری و ارزشیابی آموزشی	۲	۲	۰	۲	۰	۳۲	عملی نظری
۳	فتاواری پیشنهاد عملکرد	۲	۱	۱	۲	۰	۳۲	عملی نظری
۴	سمینار در نوآوری ها و تکنولوژی های نوین آموزشی	۲	۰	۰	۲	۰	۳۲	دریک تکنولوژی آموزشی

توجه: داشتن از میان چهار درس تخصصی اختیاری به ارزش ۸ واحد درسی که در برخانه درسی پیش بینی شده است، یک درس ۶ واحد را انتخاب کرده و خواهد گذشت.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

* بازنگری برنامه درسی *

اِنْشَكَاد عَلَمَة طَبَاطَبَائِی

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۲۲

عنوان درس به فارسی:	رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی
عنوان درس به انگلیسی:	Blended Teaching and Learning Approach
دروس پیش نیاز:	☐ نظری ☒ پایه
دروس هم نیاز:	☒ نظری ☒ تخصصی اجباری
تعداد واحد:	۲
تعداد ساعت:	۲۲
رساله / پایان نامه:	☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ....

هدف کلی:

در این درس دانشجویان با رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی به صورت عمیق و تحلیلی آشنا می شوند . همچین دانش ، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از ظرفیت های رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی در فرایند آموزش را کسب می کنند. این درس به دانشجویان این امکان را می دهد تا به عنوان تکنولوژیست آموزشی در پروژه های طراحی، تولید، اجرا، مدیریت و پشتیبانی، و سنجش و ارزشیابی فرایندها و منابع آموزشی و یادگیری در نظام های آموزشی حضوری ، از راه دور و تلفیقی مشارکت کنند.

اهداف ویژه:

۱. تحلیل و تبیین ماهیت رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی
۲. کسب دانش ، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از ظرفیت های رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی در فرایند آموزش
۳. مشارکت در پروژه های طراحی، تولید، اجرا، مدیریت و پشتیبانی، و سنجش و ارزشیابی فرایندها و منابع آموزشی و یادگیری در نظام های آموزشی حضوری ، از راه دور و تلفیقی به عنوان تکنولوژیست آموزشی
۴. طراحی فعالیت های تدریس و یادگیری در نظام های آموزشی حضوری ، از راه دور و تلفیقی
۵. تولید محتواهای آموزشی و یادگیری برای فعالیت های تدریس و یادگیری در نظام های آموزشی حضوری ، از راه دور و تلفیقی
۶. اجرای فعالیت های تدریس و یادگیری در نظام های آموزشی حضوری ، از راه دور و تلفیقی
۷. مدیریت و پشتیبانی فعالیت های تدریس و یادگیری در نظام های آموزشی حضوری ، از راه دور و تلفیقی
۸. سنجش و ارزشیابی فعالیت های تدریس و یادگیری در نظام های آموزشی حضوری ، از راه دور و تلفیقی

(پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. انواع نظام های آموزشی حضوری ، از راه دور و تلفیقی
۲. ماهیت، مفاهیم ، تاریخچه و مبانی نظری رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی
۳. نظریه های پشتیبان رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی
۴. طراحی فرایند تدریس و یادگیری برای نظام های آموزشی حضوری ، از راه دور و تلفیقی

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۲۳

۵. تولید محتواهای آموزشی و یادگیری برای نظامهای آموزشی حضوری، از راه دور و تلفیقی

۶. اجرای فعالیت‌های تدریس و یادگیری برای نظامهای آموزشی حضوری، از راه دور و تلفیقی

۷. مدیریت و پشتیبانی فعالیت‌های تدریس و یادگیری برای نظامهای آموزشی حضوری، از راه دور و تلفیقی

۸. سنجش و ارزشیابی آموزش در نظامهای آموزشی حضوری، از راه دور و تلفیقی

۹. تجربه موفق ملی در رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی

۱۰. تجربه موفق بین‌المللی در رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبردهای تدریس و یادگیری تلفیقی شامل راهبردهای پیش‌سازمان دهنده، پرسش و پاسخ، ایفای نقش، نوآفرینی، تعاملی، مشارکتی، یادگیری معکوس، حل مساله، کاوشگری، بحث گروهی، پروژه و ... توسط مدرس درس انتخاب و مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال شامل ارزشیابی مستمر ۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال شامل آزمون نوشتاری و عملکرد ۴۰ درصد

ارائه پروژه درس ۳۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس به همراه تجهیزات هیبریدی

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

کلیولند، مارتا و ویلتون، دن (۲۰۱۸). راهنمای یادگیری تلفیقی (ترجمه اسماعیل زارعی زوارکی و مریم شیردل پور، ۱۴۰۰). تهران: انتشارات مبنای خرد.

گراهام، چارلز آر و همکاران (۲۰۱۹). تدریس تلفیقی (ترجمه مهدی واحدی و محمد تقی زائری، ۱۴۰۰). تهران: انتشارات مبنای خرد.

مک دونالد، رانت (۲۰۰۸). راهنمای یادگیری و تدریس تلفیقی (ترجمه اسماعیل زارعی زوارکی و وحید صالحی، ۱۳۹۴). تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.

Benbaba, A. (2022). *Handbook of distance education: edited by Michael Grahame Moore and William C. Diehl*, New York, Routledge, 2018, xxv+ 606 pp., RRP£ 84.00 (paperback), ISBN 978-1-138-۲۳۹۰۰-۵.

Vaughan, N. D., Cleveland-Innes, M., & Garrison, D. R. (2013). *Teaching in blended learning environments: Creating and sustaining communities of inquiry*. Athabasca University Press.

منابع تکمیلی:

اکبری، الهام (۱۳۹۹). مبانی و مفاهیم یادگیری الکترونیکی. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی واحد تهران.

پلارد، ای و هیلاک، جی (۲۰۰۸). یادگیری الکترونیکی (ترجمه سید رسول عمادی، ۱۳۸۸). همدان: انتشارات سپهر دانش.

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۲۴

جویس، بروس و کالهون، امیلی (۲۰۱۰). *الگوهای یادگیری: ابزارهایی برای تدریس*. (ترجمه محمود مهرمحمدی و لطفعلی عابدی، ۱۴۰۰). تهران: انتشارات سمت.

حداد، وادی و دراکسلر، الکساندرا (۲۰۰۲). *فناوری برای آموزش: قابلیت‌ها، پارامترها و چشم‌اندازها* (ترجمه محمدرضا سرکار آرانتی و علی رضا مقدم، ۱۳۸۶). تهران: انتشارات نشر نی.

Loureiro, Sandra Maria Correia and Guerreiro, João (2021). *Handbook of research on developing a Post-pandemic paradigm for virtual technologies in higher education*. Portugal: IGI Global.

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۲۵

عنوان درس به فارسی:	روش تحقیق آمیخته در تکنولوژی آموزشی
عنوان درس به انگلیسی:	Mixed Method Research in Educational Technology
نوع درس و واحد	نوع درس و واحد
نظری-عملی ☐	بایه ☐
نظری اجباری ☒	تخصصی اجباری ☒
نظری-عملی ☐	تخصصی اختیاری ☐
رساله / پایان نامه ☐	
	تعداد واحد: ۲
	تعداد ساعت: ۴۸

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:.....

هدف کلی:

در این درس دانشجویان با روش تحقیق آمیخته در تکنولوژی آموزشی به صورت عمیق و تحلیلی آشنا می شوند . همچنین دانش ، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از ظرفیت های روش تحقیق آمیخته در فرایند پژوهش علمی در رشته تکنولوژی آموزشی را کسب می کنند. این درس به دانشجویان این امکان را می دهد تا به عنوان تکنولوژیست آموزشی در پژوهه های پژوهشی در موضوعات مختلف رشته تکنولوژی آموزشی به ویژه طراحی مدل های آموزشی و یادگیری مشارکت کنند.

اهداف ویژه:

۱. تحلیل و تبیین روش تحقیق آمیخته در موضوعات مختلف رشته تکنولوژی آموزشی
۲. کسب دانش ، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از ظرفیت های روش تحقیق آمیخته در فرایند پژوهش علمی در رشته تکنولوژی آموزشی
۳. مشارکت در پژوهه های پژوهشی در موضوعات مختلف رشته تکنولوژی آموزشی به ویژه طراحی مدل های آموزشی و یادگیری به عنوان تکنولوژیست آموزشی
۴. طراحی پژوهه های پژوهشی مبتنی بر روش تحقیق آمیخته در موضوعات مختلف رشته تکنولوژی آموزشی در نظام های آموزشی حضوری ، از راه دور و تلفیقی
۵. اجرای پژوهه های پژوهشی مبتنی بر روش تحقیق آمیخته در موضوعات مختلف رشته تکنولوژی آموزشی در نظام های آموزشی حضوری ، از راه دور و تلفیقی
۶. ارزشیابی پژوهه های پژوهشی مبتنی بر روش تحقیق آمیخته در موضوعات مختلف رشته تکنولوژی آموزشی در نظام های آموزشی حضوری ، از راه دور و تلفیقی

(پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. بررسی و تحلیل انواع روش های تحقیق
۲. روش تحقیق آمیخته در موضوعات مختلف رشته تکنولوژی آموزشی

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۲۶

۳. ماهیت، مفاهیم و تاریخچه روش تحقیق آمیخته در موضوعات مختلف رشته تکنولوژی آموزشی
۴. مبانی فلسفی و بینان های نظری روش تحقیق آمیخته در موضوعات مختلف رشته تکنولوژی آموزشی
۵. انواع طرح های تحقیق روش تحقیق آمیخته در موضوعات مختلف رشته تکنولوژی آموزشی
۶. فرایند مدل سازی مبتنی بر روش تحقیق آمیخته در طراحی و اعتبار یابی مدل های طراحی آموزشی و یادگیری
۷. شیوه ها و ابزارهای جمع آوری داده های روش تحقیق آمیخته در موضوعات مختلف رشته تکنولوژی آموزشی
۸. روش های تحلیل داده های روش تحقیق آمیخته در موضوعات مختلف رشته تکنولوژی آموزشی
۹. بررسی و تحلیل نمونه هایی از پژوهش های علمی انجام شده با روش تحقیق آمیخته در موضوعات مختلف رشته تکنولوژی آموزشی در سطح ملی و بین المللی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبردهای تدریس و یادگیری تلفیقی شامل راهبردهای پیش سازمان دهنده ، پرسش و پاسخ ، ایفای نقش ، نو آفرینی ، تعاملی ، مشارکتی ، یادگیری معکوس ، حل مساله ، کاوشگری ، بحث گروهی ، پروژه و ... توسط مدرس درس انتخاب و مورد استفاده قرار می گیرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال شامل ارزشیابی مستمر	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال شامل آزمون نوشتاری و عملکرد	۲۰ درصد
ارائه پروژه درس	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس به همراه تجهیزات هیبریدی

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی :

- بازرگان، عباس (۱۴۰۱). مقدمه ای بر روش های تحقیق کیفی و آمیخته : رویکردهای متداول در علوم رفتاری . تهران: نشر دیدار.
دلاور، علی(۱۴۰۱). مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی. تهران: انتشارات رشد.
لazar، جاناتان ، هایدی فنگ ، جینجوان و هاکهایزر، هری (۲۰۱۰). روش های تحقیق در فناوری اطلاعات (با تأکید بر تعامل انسان و رایانه)، جلد اول و دوم . (ترجمه کاوه بازرگان و عباس بازرگان، ۱۳۹۳). تهران: انتشارات کندوکاو.

Creamer, E. G. (2021). *Advancing grounded theory with mixed methods*. Routledge.

WA Mungai, N. (2022). *Designing a PhD proposal in mixed method research. Research Anthology on Innovative Research Methodologies and Utilization across Multiple Disciplines*, 211-221.

تشکری، عباس و تدلی، چارلز (۲۰۰۲). راهنمای روش‌های آمیخته در پژوهش‌های علوم رفتاری و اجتماعی. (ترجمه مرتضی اکبری و همکاران. ۱۳۹۷) تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

Axinn, W. G., & Pearce, L. D. (2006). *Mixed method data collection strategies*. Cambridge University Press.

Birgili, B., & Demir, Ö. (2022). *An explanatory sequential mixed-method research on the full-scale implementation of flipped learning in the first years of the world's first fully flipped university: Departmental differences*. Computers & Education, 176, 104352.

Creswell, J. W. (1999). *Mixed-method research: Introduction and application*. In *Handbook of educational policy* (pp. 455-472). Academic press.

Li, X., & Chu, S. K. W. (2021). *Exploring the effects of gamification pedagogy on children's reading: A mixed-method study on academic performance, reading-related mentality and behaviors, and sustainability*. British Journal of Educational Technology, 52(1), 160-178.

Mackey, A., & Bryfonski, L. (2018). *Mixed methodology*. In *The Palgrave handbook of applied linguistics research methodology* (pp. 103-121). Palgrave Macmillan, London.

Morse, J. M. (2016). *Mixed method design: Principles and procedures*. Routledge.

Paudel, A. K., Chhetri, M. R., Baniya, A., Chhetri, M., & Thapa, R. (2022). *Usefulness of mixed method research design to understand health seeking behavior*. Journal of Chitwan Medical College, 12(2), 138-143.

Tashakkori, A., Teddlie, C., & Teddlie, C. B. (1998). *Mixed methodology: Combining qualitative and quantitative approaches* (Vol. 46). Sage.

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۲۸

عنوان درس به فارسی:	طراحی آموزشی مبتنی بر وب
عنوان درس به انگلیسی:	Web Based Instructional Design
دروس پیش نیاز:	نظری-عملی
دروس هم نیاز:	نظری اجباری
تعداد واحد:	۲
تعداد ساعت:	۴۸

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: مشاهده در کلاس

هدف کلی:

در این درس دانشجویان با فرایند طراحی آموزشی مبتنی بر وب به صورت عمیق و تحلیلی آشنا می شوند. همچنین دانش، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از ظرفیت های نسل های مختلف وب در فرایند آموزش و یادگیری را کسب می کنند. این درس به دانشجویان این امکان را می دهد تا به عنوان تکنولوژیست آموزشی در پروژه های طراحی، تولید، اجرا، مدیریت و پشتیبانی، و سنجش و ارزشیابی فرایندها و منابع آموزشی و یادگیری در محیط وب مشارکت کنند.

اهداف ویژه:

۱. تحلیل و تبیین ماهیت فرایند طراحی در محیط وب
۲. کسب دانش، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از محیط وب در فرایند آموزش و یادگیری
۳. مشارکت در پروژه های طراحی، تولید، اجرا، مدیریت و پشتیبانی، و سنجش و ارزشیابی فرایندها و منابع آموزشی و یادگیری در محیط وب به عنوان تکنولوژیست آموزشی
۴. تحلیل و تبیین مدل های طراحی در محیط وب
۵. تولید محتواهای آموزشی و یادگیری در محیط وب
۶. اجرای فعالیت های تدریس و یادگیری در محیط وب
۷. مدیریت و پشتیبانی فعالیت های تدریس و یادگیری در محیط وب
۸. سنجش و ارزشیابی فعالیت های تدریس و یادگیری در محیط وب

(پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مفاهیم و تاریخچه تحولی وب
۲. رویکردها و نظریه های آموزش های مبتنی بر وب
۳. مدل های طراحی آموزش های مبتنی بر وب
۴. تولید محتوا و توسعه سامانه ها در آموزش های مبتنی بر وب

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۲۹

۵. ابزارها و فناوری ها در آموزش های مبتنی بر وب

۶. اجرا و کاربرد فناوری ها و نوآوری ها در آموزش های مبتنی بر وب

۷. مدیریت و پشتیبانی در آموزش های مبتنی بر وب

۸. سنجش و ارزشیابی در آموزش های مبتنی بر وب

۹. گرایش های نوظهور در آموزش های مبتنی بر وب

۱۰. تجارب موفق ملی در آموزش های مبتنی بر وب

۱۱. تجارب موفق بین المللی در آموزش های مبتنی بر وب

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبردهای تدریس و یادگیری تلفیقی شامل راهبردهای پیش سازمان دهنده ، پرسش و پاسخ ، ایفای نقش ، نو آفرینی ، تعاملی ، مشارکتی ، یادگیری معکوس ، حل مساله ، کاوشگری ، بحث گروهی ، پروژه و ... توسط مدرس درس انتخاب و مورد استفاده قرار می گیرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال شامل ارزشیابی مستمر ۲۰ درصد

آزمون پایان نیم سال شامل آزمون نوشتاری و عملکرد ۳۰ درصد

ارائه پروژه درس ۵۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس به همراه تجهیزات هیبریدی

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی :

چلو، لی (۱۳۹۴). توسعه سیستم های آموزش آنلاین با استفاده از ابزارهای منبع باز (بکار گرفتن تکنولوژی لینوکس) (ترجمه حسن رشیدی، ۲۰۰۹). تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.

rstemi نژاد، محمد علی ، زارعی زوارکی ، اسماعیل و مزینی، ناصر (۱۳۹۵). طراحی آموزش های مبتنی بر وب . بیرجند: انتشارات دانشگاه بیرجند.

زارعی زوارکی ، اسماعیل ، قاسم تبار، سید عبدالله و مومنی راد ، اکبر (۱۳۹۶). مبانی نظری و عملی کاربرد اینترنت در فرایند تدریس و یادگیری. تهران: انتشارات آوای نور.

Gayle V. Davidson-Shivers, Karen L. Rasmussen, and Patrick R. Lowenthal. (2018). *Web-Based Learning: Design, Implementation and Evaluation*. USA: Springer.

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۳۰

Matsika, C., Zhou, M., Zhou, T. G., and Chawarura, W. I. (2022). *Web-Based Learning for Adolescents: Innovation and Challenges. In Impact and Role of Digital Technologies in Adolescent Lives (pp. 228-242)*. IGI Global.

منابع تكميلی:

ريو، هوکيونگ و پارسونز، ديويد (۲۰۰۹). يادگيری سيار نوين : فنون و فناوری ها (ترجمه اسماعيل زارعی زوارکي و همكاران، ۱۳۹۶). تهران: انتشارات دنيای اقتصاد

سامون، گيلی (۲۰۱۳). فعالیت های الکترونیکی : کلید يادگيری فعال در فضای مجازی (ترجمه احسان طوفاني نژاد و رضا پاشا، ۱۳۹۷). تهران: انتشارات خاموش

مک كوييگان ، اسکات و همكاران (۲۰۱۵) . يادگيری سيار : راهنمایي برای توسعه دهندگان، مربيان و يادگيرندگان. (ترجمه نسرين محمد حسني، سعيد طولائي، احسان طوفاني نژاد و یوسف مهدوي نسب، ۱۴۰۰). انتشارات دانشگاه خوارزمي

Information Resources Management Association (2010). *Web-based Education: Concepts, Methodologies, Tools and Applications*. USA: Information Science Reference.

Ivanović, Mirjana, Klašnja-Milićević, Aleksandra and Jain, Lakhmi C. (2022). *Handbook on Intelligent Techniques in the Educational Process*. Switzerland: Springer Nature.

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۳۱

عنوان درس به فارسی:	طراحی محیط های یادگیری تلفیقی
عنوان درس به انگلیسی:	Designing of Blended Learning Environments
دروس پیش نیاز:	رویکرد یادگیری و تدریس تلفیقی
دروس هم نیاز:	نظری اجباری
تعداد واحد:	۲
تعداد ساعت:	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: ...

هدف کلی:

در این درس دانشجویان با فرایند طراحی محیط های یادگیری تلفیقی به صورت عمیق و تحلیلی آشنا می شوند. همچنین دانش، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از ظرفیت های محیط های یادگیری تلفیقی در فرایند آموزش را کسب می کنند. این درس به دانشجویان این امکان را می دهد تا به عنوان تکنولوژیست آموزشی در پروژه های طراحی، تولید، اجرا، مدیریت و پشتیبانی، و سنجش و ارزشیابی فرایندها و منابع آموزشی و یادگیری در نظام های آموزشی تلفیقی مشارکت کنند.

اهداف ویژه:

۱. تحلیل و تبیین ماهیت فرایند طراحی محیط های یادگیری تلفیقی
۲. کسب دانش، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از محیط های یادگیری تلفیقی در فرایند آموزش
۳. مشارکت در پروژه های طراحی، تولید، اجرا، مدیریت و پشتیبانی، و سنجش و ارزشیابی فرایندها و منابع آموزشی و یادگیری در نظام های آموزشی تلفیقی به عنوان تکنولوژیست آموزشی
۴. تحلیل و تبیین رویکرد یکپارچه و چند وجهی برای یادگیری
۵. تحلیل و تبیین مدل های طراحی محیط های یادگیری تلفیقی
۶. طراحی مدل های طراحی محیط های یادگیری تلفیقی
۷. تولید محتواهای آموزشی و یادگیری برای محیط های یادگیری تلفیقی
۸. اجرای فعالیت های تدریس و یادگیری در محیط های یادگیری تلفیقی
۹. مدیریت و پشتیبانی فعالیت های تدریس و یادگیری در محیط های یادگیری تلفیقی
۱۰. سنجش و ارزشیابی فعالیت های تدریس و یادگیری در محیط های یادگیری تلفیقی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. فرایند طراحی محیط های یادگیری تلفیقی
۲. رویکرد یکپارچه و چند وجهی برای یادگیری

۳. مدل های طراحی محیط های یادگیری تلفیقی

۴. محتواهای آموزشی و یادگیری در محیط های یادگیری تلفیقی

۵. فعالیت های تدریس و یادگیری در محیط های یادگیری تلفیقی

۶. مدیریت و پشتیبانی فعالیت های تدریس و یادگیری در محیط های یادگیری تلفیقی

۷. سنجش و ارزشیابی آموزش در محیط های یادگیری تلفیقی

۸. تجارب موفق ملی محیط های یادگیری تلفیقی

۹. تجارب موفق بین المللی محیط های یادگیری تلفیقی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبردهای تدریس و یادگیری تلفیقی شامل راهبردهای پیش سازمان دهنده ، پرسش و پاسخ ، ایفای نقش ، نو آفرینی ، تعاملی ، مشارکتی ، یادگیری معکوس ، حل مساله ، کاوشگری ، بحث گروهی ، پروژه و ... توسط مدرس درس انتخاب و مورد استفاده قرار می گیرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال شامل ارزشیابی مستمر ۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال شامل آزمون نوشتاری و عملکرد ۴۰ درصد

ارائه پروژه درس ۳۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس به همراه تجهیزات هیبریدی

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی :

گریسون، رندی و وایگان، تورمن (۲۰۰۸). یادگیری تلفیقی در آموزش عالی (ترجمه اسماعیل زارعی زوارکی و همکاران، ۱۳۹۳). تهران: انتشارات آوای نور.

نوروزی، داریوش و رضوی، سید عباس (۱۴۰۰). مبانی طراحی آموزشی . تهران: انتشارات سمت.

Bishop, M. J. and Others (2021). *Handbook of Research in Educational Communications and Technology: Learning Design*. Switzerland: Springer.

Hartono, Hartono (2021). *Designing of blended learning environment*. Atlantis Press.

Reigeluth, C. M., & An, Y. (2020). *Merging the instructional design process with learner-centered theory: The holistic 4D model*. Routledge.

منابع تكميلی:

فردانش، هاشم (۱۴۰۱). طراحی آموزشی : مبانی، رویکردها و کاربردها . تهران: انتشارات سمت.

Bonk, C. J., & Graham, C. R. (2012). *The handbook of blended learning: Global perspectives, local designs*. John Wiley & Sons.

Dziuban, C. D., Picciano, A. G., Graham, C. R., & Moskal, P. D. (2016). *Conducting research in online and blended learning environments*. New Pedagogical Frontiers.

Graham, Charles G. and Allen, Stephanie (2009). *Designing Blended Learning Environments*. USA: IGI Global.

Prasetya, D. D., Wibawa, A. P., Hirashima, T., & Hayashi, Y. (2020). *Designing rich interactive content for blended learning: A case study from Indonesia*. *Electronic Journal of e-Learning*, 18(4), pp276-286.

Richey, R. C. (2013). *Encyclopedia of terminology for educational communications and technology*. New York: Springer.

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۳۴

عنوان درس به فارسی:	شبیه سازی ها و بازی های برای تدریس و یادگیری
عنوان درس به انگلیسی:	Games and Simulations for Teaching and Learning
نوع درس و واحد	
نظری-عملی ☐	پایه ☐
نظری-عملی ☒	تخصصی اجباری ☒
نظری-عملی ☐	تخصصی اختیاری ☐
	رساله / پایان نامه ☐
دروس پیش نیاز:	
دروس هم نیاز:	
تعداد واحد:	۲
تعداد ساعت:	۴۸

نوع آموزش تكميلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ...

هدف کلی:

در این درس دانشجویان با فرایند طراحی و ایجاد شبیه سازی ها و بازی های برای تدریس و یادگیری به صورت عمیق و تحلیلی آشنایی شوند. همچنین دانش، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از شبیه سازی ها و بازی های آموزشی در فرایند آموزش ، تدریس و یادگیری را کسب می کنند. این درس به دانشجویان این امکان را می دهد تا به عنوان تکنولوژیست آموزشی در پروژه های طراحی، تولید، اجرا، مدیریت و پشتیبانی، سنجش و ارزشیابی فرایندها و منابع آموزشی و یادگیری در محیط های شبیه سازی و بازی های آموزشی مشارکت کنند.

اهداف ویژه:

- تحلیل مقاهم شبیه سازی سیستم ها، انواع شبیه سازی
- کسب دانش، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از شبیه سازی و بازی های آموزشی در فرایند آموزش ، تدریس و یادگیری
- مشارکت در پروژه های طراحی، تولید، اجرا، مدیریت و پشتیبانی، سنجش و ارزشیابی فرایندها و منابع آموزشی و یادگیری در محیط های شبیه سازی و بازی های آموزشی به عنوان تکنولوژیست آموزشی
- آشنایی با مقاهم پایه ای بازی ها و شبیه سازهای آموزشی
- بررسی موضوعات کلیدی در محیط های آموزشی تعاملگرا
- درک بازی نمایی و محیطهای آموزشی مبتنی بر بازی و آشنایی با انواع آن
- آشنایی با مولفه های موثر در طراحی و توسعه بازی های رایانه ای آموزشی
- آشنایی با فناوری های نوین از جمله واقعیت افزوده، واقعیت مجازی ، واقعیت ترکیبی و متاورس
- طراحی، مدلسازی و مستندسازی بازی های رایانه ای
- تجربه بازی سازی با نرم افزار Unity و Game Maker
- آشنایی با مقاهم زیبایی شناختی در بازی های رایانه ای آموزشی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- مقاهیم شبیه سازی سیستم ها، انواع شبیه سازی

۲. نقاط قوت و ضعف شیوه سازی، مقایسه شیوه سازی با سایر روشها
۳. دلایل اثر بخشی محیط های مجازی، هدف اصلی از محیط های مجازی بسیار تعاملی، شیوه سازی های آموزشی در مقابل دنیای مجازی، بازی ها و بازی های ویدئویی، بازی برای سرگرمی، بازی جدی در مقابل شیوه سازی آموزشی
۴. طراحی و توسعه بازیها، مولفه های اصلی در بازیها، مراحل طراحی در بازی ها
۵. رُانر های عمدۀ در بازی ها
۶. درگ ک نقش بازیگر در بازی ها
۷. درآمد سازی از بازی ها
۸. مفاهیم بازی ها، ایده سازی در ساخت بازی، از ایده تا ایجاد بازی
۹. بازی های سراسری (Game World)، اهداف آنها، ابعاد بازی های سراسری
۱۰. خلاقیت و رسانی در بازی ها، بازی های خود تعریفی، بازی خلاقانه
۱۱. توسعه شخصیت ها و کاراکتر هادر بازی، روابط بین بازیگر و آواتار
۱۲. داستان گویی در بازی ها، مکانیزم های هسته ای در بازی های داستان سراسری
۱۳. خلاقیت با استفاده از تجربه بازیگر
۱۴. اصول عمومی در طراحی بازی ها
۱۵. چالش های طراحی در بازی های آنلاین

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبردهای تدریس و یادگیری تلفیقی شامل راهبردهای پیش سازمان دهنده، پرسش و پاسخ، ایفای نقش، تو آفرینش، تعاملی، مشارکتی، یادگیری معکوس، حل مساله، کاوشگری، بحث گروهی، اجرای آزمایش، پروژه و ... توسط مدرس درس انتخاب و مورد استفاده قرار می گیرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال شامل ارزشیابی مستمر	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال شامل آزمون نوشتاری و عملکرد	۲۰ درصد
ارائه پروژه درس	۵۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس به همراه تجهیزات هیریدی

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی :

رشیدی، حسن و همکاران (۱۳۹۵). شبیه سازی سیستم ها و فرآیندها با رویکردی مبتنی بر برنامه سازی و نگاهی به درون ابزارها. تهران : انتشارات ناقوس.

Harvey, M., Fielder, J., & Gibb, R. (Eds.). (2022). *Simulations in the Political Science Classroom: Games without Frontiers*. Taylor & Francis.

Kalmpourtzis, G. (2018). *Educational Game Design Fundamentals: A journey to creating intrinsically motivating learning experiences*. CRC Press, Taylor & Francis Group.

Misra, R., Eyombo, L., & Phillips, F. T. (2022). *Benefits and Challenges of Using Educational Games. In Research Anthology on Developments in Gamification and Game-Based Learning (pp. 1560-1570)*. IGI Global.

منابع تكميلی :

Adams, Ernest (2015). *Fundamentals of Game Design*, 3/E, 2015, Pearson.

Aldrich, C. (2009). *Learning online with games, simulations, and virtual worlds: Strategies for online instruction*. John Wiley & Sons.

Aldrich, C. (2004). *Simulations and the Future of Learning*. John Wiley & Sons.

Gibson, D. et.al, (2007). *Games and Simulations in Online Learning*. Idea Group.

Moallem, M., Morge, S., Narayan, S., & Tagliarini, G. A (2016). *The Power of Computational Modeling and Simulation for Learning STEM Content in Middle and High Schools. In Michael Urban and David Falvo (Eds.), Improving K-12 STEM Education Outcomes through Technological*

Shute, V. J., Rahimi, S., & Sun, C. (2017). *Measuring and supporting learning in educational games. In M. F. Young, & S. T. Slota (Eds.), Exploding the castle: Rethinking how video games & game mechanics can shape the future of education*. Information Age Publishing, Inc.

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۳۷

عنوان درس به فارسی:	طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی
عنوان درس به انگلیسی:	Instructional Multimedia Design and Development
دروس پیش نیاز:	☐ پایه ☒ نظری-عملی
دروس هم نیاز:	☒ تخصصی اجباری ☐ تخصصی اختیاری
تعداد واحد:	۲
تعداد ساعت:	۴۸
رساله / پایان نامه:	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ....

هدف کلی:

در این درس دانشجویان با فرایند طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی به صورت عمیق و تحلیلی آشنایی شوند. همچنین دانش، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از چند رسانه ای های آموزشی در فرایند آموزش و یادگیری را کسب می کنند. این درس به دانشجویان این امکان را می دهد تا به عنوان تکنولوژیست آموزشی در پروژه های طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی مشارکت کنند.

اهداف ویژه:

۱. تحلیل مفاهیم طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی
۲. کسب دانش، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از چند رسانه ای های آموزشی در فرایند آموزش و یادگیری
۳. مشارکت در پروژه های طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی به عنوان تکنولوژیست آموزشی
۴. تحلیل انواع رسانه های آموزشی و یادگیری
۵. تحلیل اصول طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی و یادگیری
۶. تحلیل استانداردهای طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی و یادگیری
۷. کاربرد نرم افزارهای طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی و یادگیری
۸. تحلیل نمونه هایی از چند رسانه ای های آموزشی و یادگیری

پ) مباحثت یا سرفصل ها:

۱. مفاهیم طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی و یادگیری
۲. انواع رسانه های آموزشی و یادگیری
۳. اصول طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی و یادگیری
۴. استانداردهای طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی و یادگیری
۵. نرم افزارهای طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی و یادگیری

۶. تخصص های مختلف طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی و یادگیری

۷. طراحی و تولید چند رسانه ای های آموزشی و یادگیری برای افراد با نیازهای ویژه

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبردهای تدریس و یادگیری تلفیقی شامل راهبردهای پیش سازمان دهنده، پرسش و پاسخ، ایفای نقش، نوآفرینی، تعاملی، مشارکتی، یادگیری معکوس، حل مساله، کاوشگری، بحث گروهی، پروژه و ... توسط مدرس درس انتخاب و مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال شامل ارزشیابی مستمر ۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال شامل آزمون نوشتاری و عملکرد ۲۰ درصد

ارائه پروژه درس ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس به همراه تجهیزات هیبریدی

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی :

ریسر، رابرт ای. و دپسی، جان وی (۲۰۰۷). طراحی و تکنولوژی آموزشی: روندها و مسائل. (ترجمه مرتضی کرمی و جواد غلامی، ۱۳۹۵). تهران: آیشور.

کلارک، روت کالوبین و مایر، ریچارد ای (۲۰۰۸). یادگیری الکترونیکی و علم آموزش. (ترجمه خدیجه علی‌آبادی، اکرم اسکندری و مصطفی کنعانی، ۱۳۹۳). تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.

گانیه، رابرт میلز (۱۹۸۵). شرایط یادگیری و نظریه آموزشی. (ترجمه جعفر نجفی زند و علی اکبر سیف، ۱۳۹۳). تهران: انتشارات رشد.

Altan, T., & Cagiltay, K. (2022). An Eye Tracking Based Investigation of Multimedia Learning Design in Science Education Textbooks. *Educational Technology & Society*, 25(2), 48-61.

Bishop, Robert (2017). *Multimedia Based Instructional Design*. CreateSpace Independent Publishing Platform.

Çeken, B., & Taşkin, N. (2022). Multimedia learning principles in different learning environments: a systematic review. *Smart Learning Environments*, 9(1), 1-22.

منابع تکمیلی:

آلن، کلارک (۲۰۰۸). مهارت‌های یادگیری الکترونیکی. (ترجمه رضوان حکیم زاده و سید امین موسوی، ۱۳۹۱). تهران: آیشور.

گریسون، رندی و آندرسون، تری (۲۰۰۳). *یادگیری الکترونیکی در قرن بیست و یکم: مبانی نظری و علمی*. (ترجمه اسماعیل زارعی زوارگی و سعد صفائی موحد، ۱۳۸۴). تهران: موسسه انتشاراتی علوم و فنون.

لاینز، جاپنا و کلارکناشر، روت کالوین (۲۰۱۰). *گرافیک در خدمت یادگیری: دستورالعمل‌هایی علمی برای برنامه‌ریزی، طراحی و ارزیابی نمودهای بصری در مواد آموزشی*. (ترجمه مجید اخگر زبان، ۱۳۹۴). تهران: سمت.

- Briggs, Leslie J. (1991). *Instructional design: principles and applications*. Educational Technology Pubns.
- Clark, R. C., & Mayer, R. E. (2016). *E-learning and the science of instruction: Proven guidelines for consumers and designers of multimedia learning*. John Wiley & sons.
- Horton, W., & Horton, K. (2003). *E-learning Tools and Technologies: A consumer's guide for trainers, teachers, educators, and instructional designers*. John Wiley & Sons.
- Makransky, G., & Mayer, R. E. (2022). *Benefits of Taking a Virtual Field Trip in Immersive Virtual Reality: Evidence for the Immersion Principle in Multimedia Learning*. *Educational Psychology Review*, 1-28.
- Mayer, R., & Mayer, R. E. (Eds.). (2005). *The Cambridge handbook of multimedia learning*. Cambridge university press.
- Reigeluth, C. M., Myers, R. D., & Lee, D. (2016). *The learner-centered paradigm of education. In Instructional-Design Theories and Models, Volume IV* (pp. 5-32). Routledge.
- Reiser, R. A., & Dempsey, J. V. (Eds.). (2012). *Trends and issues in instructional design and technology* (p. 408). Boston, MA: Pearson.
- Torkar, G. (2022). Interview with Richard E. Mayer about multimedia materials and textbooks. *Center for Educational Policy Studies Journal*, 12(2), 189-195.

دکتوی تکنولوژی آموزشی / ۴۰

عنوان درس به فارسی:	کاربرد تکنولوژی آموزشی در آموزش ویژه
عنوان درس به انگلیسی:	Application of Educational Technology in Special Education
نوع درس و واحد:	پایه
نظری-عملی ☐	■ تخصصی اجباری ☒
نظری-عملی ☒	تخصصی اختیاری ☐
رساله / پایان نامه ☐	۲
	۴۸
دروس پیش نیاز:	
دروس هم نیاز:	
تعداد واحد:	
تعداد ساعت:	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه ■ موارد دیگر: ....

هدف کلی:

در این درس دانشجویان با ماهیت، محورهای مطالعاتی و حرفه ای و ابعاد تکنولوژی آموزشی به صورت عمیق و تحلیلی آشنا می شوند. همچنین دانش، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از ظرفیت های رشته تکنولوژی آموزشی در آموزش افراد با نیازهای ویژه را کسب می کنند. این درس به دانشجویان این امکان را می دهد تا به عنوان تکنولوژیست آموزشی در پروژه های طراحی، تولید، اجراء، مدیریت و پشتیبانی، و سنجش و ارزشیابی فرایندها و منابع آموزشی و یادگیری در آموزش افراد با نیازهای ویژه مشارکت کنند.

اهداف ویژه:

- تحلیل و تبیین ماهیت، محورهای مطالعاتی و حرفه ای و ابعاد و جنبه های تکنولوژی آموزشی
- کسب دانش، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از ظرفیت های رشته تکنولوژی آموزشی در آموزش افراد با نیازهای ویژه
- مشارکت در پروژه های طراحی، تولید، اجراء، مدیریت و پشتیبانی، و سنجش و ارزشیابی فرایندها و منابع آموزشی و یادگیری در آموزش افراد با نیازهای ویژه به عنوان تکنولوژیست آموزشی
- طراحی فعالیت های تدریس و یادگیری برای آموزش افراد با نیازهای ویژه
- تولید محتواهای آموزشی و یادگیری برای فعالیت های تدریس و یادگیری افراد با نیازهای ویژه
- اجرای فعالیت های تدریس و یادگیری برای آموزش افراد با نیازهای ویژه
- مدیریت و پشتیبانی فعالیت های تدریس و یادگیری برای آموزش افراد با نیازهای ویژه
- سنجش و ارزشیابی فعالیت های تدریس و یادگیری برای آموزش افراد با نیازهای ویژه
- سنجش و ارزشیابی فناوری های کمکی و توانمند ساز برای آموزش افراد با نیازهای ویژه

ب) مباحث یا سرفصل ها:

- ماهیت، محورهای مطالعاتی و حرفه ای و ابعاد تکنولوژی آموزشی

۲. مفاهیم، تاریخچه و مبانی نظری آموزش ویژه

۳. رویکرد یادگیری تلفیقی در آموزش ویژه

۴. طراحی فرایند تدریس و یادگیری برای آموزش افراد با نیازهای ویژه

۵. تولید محتوا آموزشی و یادگیری برای آموزش افراد با نیازهای ویژه

۶. اجرای فعالیت‌های تدریس و یادگیری برای آموزش افراد با نیازهای ویژه

۷. مدیریت و پشتیبانی فعالیت‌های تدریس و یادگیری برای آموزش افراد با نیازهای ویژه

۸. سنجش و ارزشیابی آموزش افراد با نیازهای ویژه

۹. فناوری‌های کمکی و توانمند ساز برای آموزش و یادگیری افراد با نیازهای ویژه

۱۰. تجارت موفق ملی در آموزش ویژه مبتنی بر فناوری‌های کمکی

۱۱. تجارت موفق بین‌المللی در آموزش ویژه مبتنی بر فناوری‌های کمکی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبردهای تدریس و یادگیری تلفیقی شامل راهبردهای پیش‌سازمان دهنده، پرسش و پاسخ، ایفای نقش، نوآفرینی، تعاملی، مشارکتی، یادگیری معکوس، حل مساله، کاوشگری، بحث گروهی و ... توسط مدرس درس انتخاب و مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال شامل ارزشیابی مستمر ۳۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال شامل آزمون نوشتاری و عملکرد ۲۰ درصد

ارائه پروژه درس ۵۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس به همراه تجهیزات هیبریدی

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

ارجمند نیا، علی اکبر و همکاران (۱۳۹۹). روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای ویژه. تهران: سمت.

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۴۲

زارعی زوارکی، اسماعیل؛ ولاپتی، الهه و مرادی، رحیم (۱۳۹۶). آموزش و پرورش ویژه با رویکرد فناوری. تهران: انتشارات رشد فرهنگ و ستد، پیتر (۲۰۰۳). آموزش و پرورش دانش آموزان با نیازهای ویژه. ترجمه قربان همتی علمدارلو، ستاره شجاعی و حمید علیزاده، (۱۴۰۰). تهران: آوای نور.

Daniela, Linda. (2022). *Inclusive Digital Education*. AECT and Springer.

Dell, A. G., Newton, D. A., and Petroff, J. G. (2016). *Assistive technology in the classroom: Enhancing the school experiences of students with disabilities*. Pearson Higher Ed.

Liu, Xiongyi and Wachira, Patrick. (2022). *Technology-supported interventions for students with special needs in the 21st Century*. USA: IGI Global.

منابع تكميلی:

اسپاروهاک، آنی؛ هیلد، یسانی (۲۰۰۷). فناوری اطلاعات و ارتباطات و نیازهای آموزشی ویژه، (ترجمه اسماعیل زارعی زوارکی، الهه ولاپتی، ۱۳۹۴). تهران: آوای نور.

به پژوه، احمد (۱۳۹۸). خانواده و کودکان با نیازهای ویژه. تهران: آوای نور.

زارعی زوارکی، اسماعیل؛ مرادی، رحیم (۱۳۹۳). اختلالات طیف اوتیسم: مفاهیم نظریه‌ها و راهبردهای آموزشی مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات. تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.

فلورین، لئی و هنگری، جان (۲۰۰۴). فناوری اطلاعات و ارتباطات و نیازهای آموزشی ویژه (ترجمه اسماعیل زارعی زوارکی و فاطمه جعفرخانی، ۱۳۹۱). تهران: آوای نور.

کاردون، ترزا (۲۰۱۶). فناوری و درمان کودکان با اختلال طیف اوتیسم (ترجمه پرویز شریفی درآمدی و همکاران، ۱۴۰۰). تهران: نشر ویرایش.

لانچیونی، جولیو ای و همکاران (۲۰۱۲). فناوری کمکی: راهبردهایی برای افراد باتوانی های شدید و چندگانه. (ترجمه رحیم مرادی، اسماعیل زارعی زوارکی و مرتضی بختیاروند، ۱۴۰۱). اراک: انتشارات دانشگاه اراک.

ل اوی، جین (۲۰۰۲). حمایت از نیازهای آموزشی ویژه در کلاس های دبیرستان. (ترجمه اسماعیل زارعی زوارکی و زهرا جامه بزرگ، ۱۴۰۰). تهران: انتشارات آیش.

لورین، دیتریا و کول، اینس (۲۰۱۵). فناوری و ارتباطات آموزشی: مسائل و نوآوری ها: فناوری برای دانش آموزان دارای اختلال طیف اوتیسم. (ترجمه اسماعیل زارعی زوارکی، پرویز شریفی درآمدی، رحیم مرادی و مصطفی سالاری، ۱۳۹۵). تهران: آوای نور.

Hill, Barbara Albers. (2014). *Breaking through: using educational technology for children with special needs*. New York: Barbara Albers Hill.

کارورزی و کارآفرینی در تکنولوژی آموزشی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Practicum and Internship in Educational Technology	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری-عملی	☐ پایه	در ترم سوم ارائه شود.
☒ عملی	☒ تخصصی اجباری	دروس پیش نیاز:
☐ نظری-عملی	☐ تخصصی اختیاری	دروس هم نیاز:
	☐ رساله / پایان نامه	تعداد واحد:
		۱۲۸ تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ■ آزمایشگاه ■ کارگاه ■ سeminar ■ موارد دیگر: مشاهده و تمرین در محل کارورزی

هدف کلی:

در این درس دانشجویان با فرایند کارآموزی، کارورزی و کارآفرینی در رشته تکنولوژی آموزشی به صورت عمیق و تحلیلی آشنا می شوند. همچنین دانش، مهارت و نگرش های لازم برای کارآفرینی در تکنولوژی آموزشی را کسب می کنند. این درس به دانشجویان این امکان را می دهد تا به عنوان تکنولوژیست آموزشی در سازمان های آموزشی و غیر آموزشی حضور یافته و تمرین و کارآموزی داشته باشند. همچنین با شناسایی و کشف مسائل و مشکلات آموزش و یادگیری در سازمان ها، راه کارهای بومی برای آنها ارائه نمایند.

اهداف ویژه:

۱. تحلیل و تبیین کارآموزی، کارورزی و کارآفرینی در رشته تکنولوژی آموزشی
۲. کسب دانش، مهارت و نگرش های لازم برای کارآفرینی در تکنولوژی آموزشی
۳. حضور در سازمان های آموزشی و غیر آموزشی به عنوان تکنولوژیست آموزشی
۴. کسب توانایی شناسایی و کشف مسائل و مشکلات آموزش و یادگیری در سازمان ها
۵. کسب توانایی ارائه راه کارهای بومی برای مسائل و مشکلات آموزش و یادگیری در سازمان ها

(پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. کارآموزی، کارورزی و کارآفرینی در رشته تکنولوژی آموزشی
۲. شناسایی و کشف مسائل و مشکلات آموزش و یادگیری در سازمان ها
۳. ارائه راه کارهای بومی برای مسائل و مشکلات آموزش و یادگیری در سازمان ها
۴. شناسایی اکوسیستم کارآفرینی آموزشی
۵. شرکت های دانش بنیان در حوزه تکنولوژی آموزشی
۶. مرکز رشد و نوآوری در حوزه تکنولوژی آموزشی
۷. مرکز کارآفرینی در حوزه تکنولوژی آموزشی
۸. چالش های استارتاپی در حوزه تکنولوژی آموزشی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبردهای تدریس و یادگیری تلفیقی شامل راهبردهای پیش سازمان دهنده، پرسش و پاسخ، ایفای نقش، نوآفرینی، تعاملی، مشارکتی، یادگیری معکوس، حل مساله، کاوشگری، بحث گروهی، پروژه، روش کارآموزی و استاد-شاگردی و ... توسعه مدرس درس انتخاب و مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال شامل ارزشیابی مستمر	۳۰ درصد
گزارش کلاسی	۲۰ درصد
ارائه پروژه درس	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس به همراه تجهیزات هیبریدی

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی :

آهنچیان، محمد رضا و قرونی، داوود (۱۳۹۸). کارآفرینی آموزشی. تهران: انتشارات سمت.

افضل‌نیا، محمدرضا. (۱۳۹۲). طراحی و آشنایی با مراکز مواد و منابع یادگیری. تهران: سمت.

حسینی، سید سعید. (۱۳۹۹). راهنمای کارورزی و کار عملی در سازمان‌ها. تهران: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی

Affandi, M., Dalimunthe, A., & Suryanto, E. D. (2022). *Microprocessor Practicum Module Development Using ASSURE Model*.

Diambra, J. F., & Studer, J. R. (2011). *A guide to practicum and internship for school counselors-in-training*. Routledge.

Humby, R. H., Eirich, R., Gathercole, J., & Gaudet, D. (2022). *Work-Integrated Learning: Community and Student Engagement through Informed Educational Technology Choices*. In Cases on Global Innovative Practices for Reforming Education (pp. 157-177). IGI Global.

Hyams-Ssekasi, D., & Yasin, N. (2022). *Technology and Entrepreneurship Education*. Springer.

منابع تکمیلی:

امیرتیموری، محمدحسن (۱۳۹۳). *رسانه‌ها و محیط‌های آموزشی - یادگیری*. تهران: سمت.

Hulme, M., Olsson-Rost, A., & O'Sullivan, R. (2022). *Developing an online practicum in professional education: a case study from UK teacher education*. In *Applied Degree Education and the Future of Learning* (pp. 253-271). Springer, Singapore.

- Leaver, V. W., Pineros, E., & Haefner, M. (2022). *Innovations and Adjustments in Internship and Field Experience From Non-Traditional For-Profit Education. In Driving Innovation With For-Profit Adult Higher Education Online Institutions* (pp. 195-211). IGI Global.
- Moallem, M., Hung, W., & Dabbagh, N. (Eds.). (2019). *The Wiley handbook of problem-based learning*. John Wiley & Sons.
- Sharma, A. (2022). *Scientific Methods in Educational Technology*. KK Publications.
- Wu, S., & Lin, C. Y. Y. (2020). *Innovation and entrepreneurship in an educational ecosystem: Cases from Taiwan*. Springer Nature.

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۴۶

عنوان درس به فارسی:	عنوان درس به انگلیسی:	دروس پیش نیاز:
فلسفه و اخلاق تکنولوژی	Philosophy and Ethics of Technology	دروس هم نیاز:
نوع درس و واحد		تعداد واحد:
نظری-عملی ☐	پایه ☐	۲
نظری-عملی ☐	تخصصی اجباری ☐	تعداد ساعت:
نظری ☒	تخصصی اختیاری ☒	۳۲
رساله / پایان تامه ☐		

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ....

هدف کلی:

در این درس دانشجویان با فلسفه و اخلاق تکنولوژی به ویژه در رشته تکنولوژی آموزشی به صورت عمیق و تحلیلی آشنا می شوند. همچنین دانش، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از مبانی فلسفی و اخلاق تکنولوژی در فرایند آموزش را کسب می کنند. این درس به دانشجویان این امکان را می دهد تا به عنوان تکنولوژیست آموزشی با مبانی فلسفی و اخلاق تکنولوژی در فرایند آموزش آشنا شده و راه کارهای بومی برای نظام آموزشی ایران ارائه نمایند.

اهداف ویژه:

۱. تحلیل و تبیین مبانی فلسفی و اخلاق تکنولوژی در فرایند آموزش از دیدگاه ادیان الهی با تأکید بر دین اسلام
۲. کسب دانش، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از مبانی فلسفی و اخلاق تکنولوژی در فرایند آموزش
۳. تحلیل و تبیین چیزی، چرایی، روش شناسی، ارزش شناسی و زیبایی شناسی تکنولوژی
۴. تحلیل و تبیین رابطه مباحث فلسفی و تکنولوژی آموزشی
۵. تحلیل و تبیین اخلاق در محیط های آموزشی مبتنی بر فناوری
۶. تحلیل و تبیین حقوق مالکیت فکری و اهمیت آن در محیط های آموزشی مبتنی بر فناوری
۷. تحلیل و تبیین اخلاق در فضاهای آموزشی مبتنی بر فناوری با تأکید بر شبکه های اجتماعی مجازی

(پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مفهوم تکنولوژی، سیر تحولی و آینده آن
۲. تعامل بین تکنولوژی و سایر علوم
۳. فلسفه تکنولوژی از دیدگاه ادیان الهی با تأکید بر دین اسلام
۴. ارزش های اخلاقی و اصول اسلامی در استفاده از تکنولوژی
۵. دیدگاه دین اسلام در خصوص حفظ حریم خصوصی، مسئولیت اجتماعی و حفظ محیط زیست در تعامل با تکنولوژی
۶. مبانی فلسفی تکنولوژی در فرایند آموزش

۷. اخلاق تکنولوژی در فرایند آموزش

۸. چیست، چرا بی، روش شناسی، ارزش شناسی و زیبایی شناسی تکنولوژی

۹. رابطه مباحث فلسفی و تکنولوژی آموزشی

۱۰. اخلاق در محیط های آموزشی مبتنی بر فناوری

۱۱. حقوق مالکیت فکری و اهمیت آن در محیط های آموزشی مبتنی بر فناوری

۱۲. اخلاق در فضاهای آموزشی مبتنی بر فناوری با تاکید بر شبکه های اجتماعی مجازی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبردهای تدریس و یادگیری تلفیقی شامل راهبردهای پیش سازمان دهنده، پرسش و پاسخ، ایقای نقش، نوآفرینی، تعاملی، مشارکتی، یادگیری معکوس، حل مساله، کاوشگری، بحث گروهی، پروژه، روش کارآموزی و استاد-شاگردی و ... توسط مدرس درس انتخاب و مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال شامل ارزشیابی مستمر ۳۰ درصد

سمینار کلاسی ۴۰ درصد

ارائه پروژه درس ۳۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس به همراه تجهیزات هیبریدی

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی :

حیدریان، محسن و فرامرز قرامملکی، احمد (۱۳۹۴). اخلاق حرفه‌ای در فناوری اطلاعات و ارتباطات با رویکرد کاربردی برای مهندسان و مدیران ICT دانشجویان و محققان. تهران: سازمان مدیریت صنعتی.

شقاقی، مهدی (۱۴۰۰). اخلاق اطلاعات: مبادی و مسائل. تهران: سمت.

شهریاری، حمید (۱۳۸۹). اخلاق فناوری اطلاعات. قم: انتشارات دانشگاه قم.

Franssen, M. (2022). Philosophy of technology and the continental and analytic traditions. *The Oxford Handbook of Philosophy of Technology*, 55-77.

Knox, J., Hoel, T., & Yuan, L. (2022). From Principles to Processes: Lessons for Higher Education from the Development of AI Ethics. *Strategy, Policy, Practice, and Governance for AI in Higher Education Institutions*, 101-125.

Siep, L. (2022). Ethics and the Limits of Technology. In *Ethics and the Limits of Technology*. Brill mentis.

منابع تکمیلی:

- Hagendorff, T. (2022). *A Virtue-Based Framework to Support Putting AI Ethics into Practice. Philosophy & Technology*, 35(3), 1-24.
- De Vries, M. J. (2016). *Teaching about technology: An introduction to the philosophy of technology for non-philosophers*. Springer.
- Dennis, M. J., Ishmaev, G., Umbrello, S., & van den Hoven, J. (2023). *Values for a Post-Pandemic Future*.
- Hansson, S. O. (Ed.). (2017). *The ethics of technology: methods and approaches*. Rowman & Littlefield.
- Heikkerö, T. (2012). *Ethics in technology: A philosophical study*.
- Januszewski, A., & Molenda, M. (Eds.). (2013). *Educational technology: A definition with commentary*. Routledge.
- Jongepier, F., & Klenk, M. (2022). *The Philosophy of Online Manipulation*.
- Van Den Hoven, J., Miller, S., & Pogge, T. (Eds.). (2017). *Designing in ethics*. Cambridge University Press.
- Van den Hoven, J., Vermaas, P. E., & Van de Poel, I. (Eds.). (2015). *Handbook of ethics, values, and technological design: Sources, theory, values and application domains*. Dordrecht: Springer Netherlands.

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۴۹

عنوان درس به فارسی:	سنجد یادگیری و ارزشیابی آموزشی
عنوان درس به انگلیسی:	Learning Assessment and Educational Evaluation
نوع درس و واحد	نظری-عملی
پایه	☐
نظری	☐
تخصصی اجباری	☐
تعداد واحد:	۲
دروس پیش نیاز:	نظری
دروس هم نیاز:	رساله / پایان نامه
تعداد ساعت:	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ...

هدف کلی:

در این درس دانشجویان با فرایند سنجد یادگیری و ارزشیابی آموزشی در رشته تکنولوژی آموزشی به صورت عمیق و تحلیلی آشنا می شوند . همچنین دانش، مهارت و نگرش های لازم برای سنجد یادگیری و ارزشیابی آموزشی در فرایند آموزش را کسب می کنند. این درس به دانشجویان این امکان را می دهد تا به عنوان تکنولوژیست آموزشی با موضوعات ، مسائل ، ظرفیت ها و چالش های سنجد یادگیری و ارزشیابی آموزشی آشنا شده و راه کارهای بومی برای نظام آموزشی ایران ارائه نمایند.

اهداف ویژه:

- تحلیل و تبیین سنجد یادگیری و ارزشیابی آموزشی
- کسب دانش، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از فنون جدید سنجد یادگیری و ارزشیابی آموزشی
- مشارکت در پروژه های سنجد یادگیری و ارزشیابی آموزشی به عنوان تکنولوژیست آموزشی
- کسب توانایی اجرای سنجد یادگیری و ارزشیابی آموزشی در محیط های فناوری

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- مفاهیم کلیدی سنجد یادگیری و ارزشیابی آموزشی
- سنجد پیش از یادگیری
- سنجد در حین یادگیری
- سنجد پس از یادگیری
- سنجد صحبت کردن، گوش دادن و فکر کردن
- سنجد خواندن، نوشتن، و سواد رسانه ای
- ارزشیابی نظام های کوچک آموزشی
- الگوهای ارزشیابی نظام های کوچک آموزشی
- ارزشیابی کیفیت منابع و رسانه های آموزشی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبردهای تدریس و یادگیری تلفیقی شامل راهبردهای پیش سازمان دهنده، پرسش و پاسخ، ایفای نقش، نوآفرینی، تعاملی، مشارکتی، یادگیری معکوس، حل مساله، کاوشگری، بحث گروهی، پروژه و ... توسط مدرس درس انتخاب و مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال شامل ارزشیابی مستمر	۳۰ درصد
سمینار کلاسی	۴۰ درصد
ارائه پروژه درس	۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس به همراه تجهیزات هیبریدی

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی :

حاتمی، جواد، رضایی، عیسی و مالکی، مائدۀ (۱۳۹۷). سنجش و ارزشیابی در یادگیری الکترونیکی. تهران: انتشارات دانشگاه تربیت مدرس.

زارعی زوارکی، اسماعیل و مقامی، حمید رضا (۱۳۹۶). ارزشیابی نظام های کوچک آموزشی. تهران: انتشارات سمت.

سیف، علی اکبر (۱۴۰۱). اندازه گیری، سنجش و ارزشیابی آموزشی. تهران: نشر دوران.

وزارت آموزش و پرورش اونتاریو (۲۰۰۸). راهنمای سواد آموزی اثربخش ویژه دوره ابتدایی، جلد اول، دوم و سوم (ترجمه اسماعیل زارعی زوارکی و همکاران، ۱۴۰۱). تهران: مبنای خرد.

Cheriguene, A., Kabache, T., Kerrache, C. A., Calafate, C. T., & Cano, J. C. (2022). *NOTA: a novel online teaching and assessment scheme using Blockchain for emergency cases*. Education and Information Technologies, 27(1), 115-122.

Shute, V. J., Lu, X., & Rahimi, S. (2020). *Stealth assessment*. In J. M. Spector (Ed.), *The Routledge Encyclopedia of Education* (۱۹ ۰۰۰۰۰). ۰۰۰۰۰۰۰، ۰۰: ۰۰۰۰۰۰۰ ۰ ۰۰۰۰۰۰۰ ۰۰۰۰۰۰۰.

Yan, Z. (2022). *Student self-assessment as a process for learning*. Taylor & Francis.

منابع تکمیلی:

مهرجو، سیامک رضا (۱۳۷۷). ارزشیابی آموزشی: نظریه‌ها، مفاهیم، اصول، الگوها. شیراز: انتشارات سasan.

Almond, R. G., Shute, V. J., Tingir, S., & Rahimi, S. (2020). *Identifying observable outcomes in game-based assessments*. In R. Lissitz and H. Jiao (Eds.), Innovative psychometric modeling and methods (pp. 163-192). گلستانهای علمی، چاپ: انتشارات اسلامی

Rienties, B., Hampel, R., Scanlon, E., & Whitelock, D. (2022). *Open World Learning: Research, Innovation and the Challenges of High-Quality Education* (p. 272). Taylor & Francis.

Shute, V. J., Rahimi, S., & Emihovich, B. (2018). *Assessment for learning in immersive environments*. In D. Lui, C. Dede, R. Huang, & J. Richards (Eds.), *Virtual, augmented, and mixed realities in education* (۲۰) گلستانهای علمی، چاپ: انتشارات اسلامی-Derlag.

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۵۲

عنوان درس به فارسی:	فناوری بهبود عملکرد
عنوان درس به انگلیسی:	Performance Improvement Technology
دروس پیش نیاز:	نوع درس و واحد نظری-عملی ☐ پایه ☐
دروس هم نیاز:	تخصصی اجباری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد واحد:	■ تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☒ رساله / پایان نامه ☐
تعداد ساعت:	۴۸

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: مشاهده در کلاس و سازمان

هدف کلی:

در این درس دانشجویان با فناوری بهبود عملکرد در رشته تکنولوژی آموزشی به صورت عمیق و تحلیلی آشنا می شوند . همچنین دانش ، مهارت و نگرش های لازم برای فناوری بهبود عملکرد در فرایند آموزش را کسب می کنند. این درس به دانشجویان این امکان را می دهد تا به عنوان تکنولوژیست آموزشی با موضوعات ، مسائل ، ظرفیت ها و چالش های فناوری بهبود عملکرد آشنا شده و راه کارهای بومی برای نظام آموزشی ایران ارائه نمایند .

اهداف ویژه:

- تحلیل و تبیین فناوری بهبود عملکرد
- کسب دانش ، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از فنون جدید بهبود عملکرد
- مشارکت در پروژه های فناوری بهبود عملکرد به عنوان تکنولوژیست آموزشی
- کسب توانایی بهبود عملکرد در محیط های فناوری

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- مفاهیم کلیدی فناوری بهبود عملکرد
- مدل ها، روش ها و ابزار های فناوری بهبود عملکرد
- اجرا و مدیریت پروژه های فناوری بهبود عملکرد
- ارزشیابی پروژه های فناوری بهبود عملکرد
- گزارش نتایج فناوری بهبود عملکرد
- مفاهیم مرتبط با آموزش منابع انسانی
- سیستم های بهبود عملکرد منابع انسانی
- تحلیل پروژه های موجود آموزش منابع انسانی
- طراسی پروژه در فناوری بهبود عملکرد منابع انسانی و آموزش نیروی انسانی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبردهای تدریس و یادگیری تلفیقی شامل راهبردهای پیش سازمان دهنده، پرسش و پاسخ، ایفای نقش، نوآفرینی، تعاملی، مشارکتی، یادگیری معکوس، حل مساله، کاوشگری، بحث گروهی، پروژه و ... توسعه مدرس درس انتخاب و مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال شامل ارزشیابی مستمر	۳۰ درصد
سینار کلاسی	۲۰ درصد
ارائه پروژه درس	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس به همراه تجهیزات هیبریدی

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی :

سوری، دانیل دیلیو، استفوراک، جیمز آر. و گری، رایرت ام. (۲۰۱۰). ادغام فناوری در آموزش عالی: جنبه‌های اجتماعی و سازمانی. (ترجمه الهام اکبری، ۱۳۹۸). تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی. صفائی موحد، سعید (۱۴۰۱). روش‌ها و تکنیک‌های آموزش و بهسازی. تهران: انتشارات سمت. فتحی واجارگاه، کوروش (۱۳۹۸). برنامه‌ریزی آموزش ضمن خدمت کارکنان. تهران: انتشارات سمت.

Latynin, M. A., Melnykov, A. F., Kobzev, I. V., Kosenko, A. V., & Kosenko, V. V. (2022). *A systematic approach to learning needs analysis*.

Pershing, J. A. (2006). *Human performance technology fundamentals. Handbook of human performance technology*, 5-34.

Stolovitch, H. D., & Keeps, E. J. (2006). *Handbook of human performance technology: Principles, practices, and potential*. John Wiley & Sons.

Stolovitch, H. D., Keeps, E. J., & Finnegan, G. (2000). *Handbook of human performance technology: Improving individual and organizational performance worldwide*.

منابع تکمیلی:

فتحی واجارگاه، کوروش و محمدهادی، فریبهر (۱۳۹۲). مبانی مدیریت کیفیت در آموزش و بهسازی منابع انسانی. تهران: انتشارات آییز. یوحجم، ویم، مرینبور، یرون وان و کوپر، راب (۲۰۰۳). نظام جامع یادگیری الکترونیکی (الزامات آموزشی، فنی و سازمانی). (ترجمه بی بی شرط زمانی و سید مجید عبدالهی، ۱۳۹۶). تهران: انتشارات سمت.

Keller, J. M. (2016). *Motivation, learning, and technology: Applying the ARCS-V motivation model*. *Participatory Educational Research*, 3(2), 1-15.

Lang, C., Siemens, G., Wise, A., & Gasevic, D. (Eds.). (2017). *Handbook of learning analytics* (p. 23). New York: SOLAR, Society for Learning Analytics and Research.

Sclater, N. (2017). *Learning analytics explained*. Routledge.

Stefaniak, Jill E. (2020). *Needs assessment for learning and performance: Theory, process, and practice*. Routledge.

Stefaniak, Jill E. (2015). Cases on Human Performance Improvement Technologies, 1st Edition. IGI Global.

دانشگاه
علم و فناوری
شاھروود

دکتری تکنولوژی آموزشی / ۵۵

عنوان درس به فارسی:		سminar در نوآوری ها و تکنولوژی های نوین آموزشی	
عنوان درس به انگلیسی:	Seminar on Innovations and New Educational Technologies	نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:	روش تحقیق آمیخته در تکنولوژی آموزشی	☐ نظری-عملی	☐ پایه
دروس هم‌نیاز:	دروس هم‌نیاز:	☐ نظری-عملی	☐ تخصصی اجباری
تعداد واحد:	۲	☒ نظری	☒ تخصصی اختیاری
تعداد ساعت:	۳۲	☐ رساله / پایان‌نامه	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:....

هدف کلی:

در این درس دانشجویان با نوآوری ها و تکنولوژی های نوین آموزشی در رشته تکنولوژی آموزشی به صورت عمیق و تحلیلی آشنا می شوند . همچنین دانش، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از نوآوری ها و تکنولوژی های نوین آموزشی در فرایند آموزش ، تدریس و یادگیری را کسب می کنند. این درس به دانشجویان این امکان را می دهد تا به عنوان تکنولوژیست آموزشی با موضوعات ، مسائل ، ظرفیت ها و چالش های فناوری آشنا شده و راه کارهای بومی برای نظام آموزشی ایران ارائه نمایند.

اهداف ویژه:

۱. تحلیل و تبیین نوآوری ها و تکنولوژی های نوین آموزشی
۲. کسب دانش، مهارت و نگرش های لازم برای بهره گیری از نوآوری ها و تکنولوژی های نوین آموزشی
۳. مشارکت در پروژه های نوآورانه و فناورانه به عنوان تکنولوژیست آموزشی
۴. کسب توانایی مروج نظام مند پژوهش های پیشین در زمینه های نوآوری ها و تکنولوژی های نوین آموزشی
۵. توسعه تفکر نقادانه در تحلیل و تبیین پژوهش های پیشین در زمینه های نوآوری ها و تکنولوژی های نوین آموزشی
۶. کسب توانایی نگارش علمی و مشارکت در تولید علم در زمینه های نوآوری ها و تکنولوژی های نوین آموزشی
۷. کسب توانایی مدیریت تکنولوژی های نوین آموزشی

(پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. نوآوری های آموزشی در فرایند آموزش ، تدریس و یادگیری
۲. تکنولوژی های نوظهور در فرایند آموزش ، تدریس و یادگیری
۳. تحلیل و تبیین پژوهش های پیشین در زمینه های نوآوری ها و تکنولوژی های نوین آموزشی
۴. نگارش علمی و مشارکت در تولید علم در زمینه های نوآوری ها و تکنولوژی های نوین آموزشی
۵. آینده پژوهی در زمینه های نوآوری ها و تکنولوژی های نوین آموزشی
۶. بومی سازی نوآوری ها و تکنولوژی های نوین آموزشی
۷. مدیریت تکنولوژی های نوین آموزشی

دانشکده علومه طب اسلامی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبردهای تدریس و یادگیری تلفیقی شامل راهبردهای پیش سازمان دهنده، پرسش و پاسخ، ایفای نقش، نوآفرینی، تعاملی، مشارکتی، یادگیری معکوس، حل مساله، کاوشگری، بحث گروهی، پروژه و ... توسط مدرس درس انتخاب و مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال شامل ارزشیابی مستمر	۳۰ درصد
سعینار کلاسی	۶۰ درصد
ارائه پروژه درس	۱۰ درصد

ج) مزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس به همراه تجهیزات هیبریدی

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

افضل نیا، محمد رضا. (۱۳۹۳). *تکنولوژی یادگیری*. تهران: انتشارات سمت.
داولی، لیزا (۲۰۰۷). ابزارهایی برای موفقیت در تدریس آنلاین. (ترجمه مصطفی قادری و همکاران، ۱۳۹۶). تهران: سمت.
ذوق، شهناز (۱۳۹۵). کاربرد فناوریهای جدید در آموزش. تهران: انتشارات سمت.
گروه متخصصان یونسکو (۲۰۲۱). هوش مصنوعی و نظام آموزشی: رهنمودی برای سیاستگذاران. (ترجمه کاوه بازرگان، ۱۴۰۱). تهران: کندو کاو.

ویلسون، کارولین، گریزل، آلون، توازن، آکیمپونگ کوآم و چونگ، چی کیم (۲۰۱۱). سواد رسانه‌ای و اطلاعاتی: برنامه درسی برای معلمان. (ترجمه اسماعیل زوارکی، محمد تقی زائری و لیلا نیازی، ۱۴۰۰). تهران: مبانی خرد.

Albert, Mark V., Lin, Lin, Spector, Michael J. And Dunn, Lemoyne S. (2022). *Bridging Human Intelligence and Artificial Intelligence*. AECT and Springer.

Bishop, M. J., Boling, E., Elen, J., & Svihiha, V. (Eds.). (2020). *Handbook of research in educational communications and technology: learning design*. Springer Nature.

Dennen ,Vanessa, Dickson-Deane, Camille, Ge, Xun and Ifenthaler, Dirk. (2022). *Global Perspectives on Educational Innovations for Emergency Situations*. AECT and Springer.

Spector, J. Michael, Bishop, M. J., Ifenthaler, Dirk and Yuen, Allan (2022). *Educational Communications and Technology: Issues and Innovations*. AECT and Springer.

منابع تكميلی:

احديان، محمد، رمضانى، عمران و محمدى، داود (۱۳۹۷). مقدمات تکنولوژی آموزشی (شامل روش‌های آموزشی اخیر). تهران: انتشارات آیز.

سایت انجمن تکنولوژی و ارتباطات آموزشی آمریکا (www.aect.org)

سایت انجمن پیشرفت محاسبات در آموزش (www.aace.org)

مجله بریتانیایی تکنولوژی آموزشی

هوانگ، رونگهوابی، اسپکتور، مایکل. جی و یانگ، چانگ، چانگ (۲۰۱۹). فن آوری آموزشی: مبادی اولیه برای قرن ۲۱. (ترجمه سیامک رضا مهجو، ۱۴۰۱). تهران: روان.

- Alshahrani, K., & Ally, M. (Eds.). (2016). *Transforming education in the Gulf region: Emerging learning technologies and innovative pedagogy for the 21st century*. Routledge.
- Bradley, L., Noble, N., & Hendricks, B. (2020). *The APA Publication Manual: Changes in the Seventh Edition*. The Family Journal, 28(2), 126-130.
- Cleveland-Innes, Martha F. and Garrison, D. Randy (2021). *An Introduction to Distance Education: Understanding Teaching and Learning in a New Era*. Routledge.
- Fullan, M., Quinn, J., Drummy, M., & Gardner, M. (2020). *Education Reimagined: The Future of Learning. Remote to Hybrid Learning*. A position paper on a paradigm shift for education. NPDL, Microsoft & UNESCO.
- Ge, X., Ifenthaler, D., & Spector, J. M. (Eds.). (2015). *Emerging technologies for STEAM education: Full STEAM ahead*. Springer.
- Gulick, A. (2022). *APA References for Books*.
- Hassanien, A. E., & Darwish, A. (Eds.). (2021). *Digital Transformation and Emerging Technologies for Fighting COVID-19 Pandemic: Innovative Approaches*.
- Hokanson, Brad, Exter, Marisa, Grincewicz, Amy, Schmidt, Matthew (2022). *Learning: Design, Engagement and Definition: Interdisciplinarity and learning*. AECT and Springer.
- Küfeoğlu, S. (2022). *Emerging Technologies: Value Creation for Sustainable Development*.
- Loshkovska, S., & Koceski, S. (Eds.). (2015). *ICT innovations 2015: Emerging technologies for better living*.
- Merrill, M. D., & Twitchell, D. (1994). *Instructional design theory*. Educational Technology.
- Moallem, M. (2021). *Smart Educational System*. In Moallem, A. (Ed), *Smart and Intelligent Systems: The Human Elements in Artificial Intelligence, Robotics, and Cybersecurity* (n.d.) (pp. 1-33), Rutledge/Taylor & Francis Group., United States: CRC Press.
- Pink, S., Berg, M., Lupton, D., & Ruckenstein, M. (2022). *Everyday automation: Experiencing and anticipating emerging technologies*.
- Puerling, B., & Fowler, A. (2014). *Technology tools for teachers and teaching: Innovative practices and emerging technologies*. *Technology and Digital Media in the Early Years*, 215-230.
- Tatnall, A. (Ed.). (2019). *Encyclopedia of Education and Information Technologies*. Springer.
- Veletsianos, G. (Ed.). (2010). *Emerging technologies in distance education*.
- Zamani, M., Yalcin, H., Naeini, A. B., Zeba, G., & Daim, T. U. (2022). *Developing metrics for emerging technologies: identification and assessment*. *Technological Forecasting and Social Change*, 176, 121456.
- Zomaya, A. Y. (Ed.). (2006). *Handbook of nature-inspired and innovative computing: integrating classical models with emerging technologies*. Springer Science & Business Media.

